

Zasavski TEDNIK

LETO XIV. ST. 24

TRBOVLJE, 8. JUNIJA 1961

CENA 20 DIN

„Zasavski tednik“, glasilo SZDL Litijske, Zagorje, Hrastnik in Trbovlje — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Stane Suštar — Tiska CP „Gorenjski tisk“ v Kranju

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVOLUCIJE —

Dnevi, ki ostanejo v spominu

DNEVI, KI OSTANEJO V SPOMINU

5. junija 1942 je bila formirana III. proletarska (sandžaška) brigada.

10. junija 1942 se je začela sovražnikova ofenziva na Kozaro. — 1943 se je prebila I. proletarska divizija na Balinovcu (Zelengora).

12. junija 1942 je bila formirana IV. proletarska (črnogorska) brigada.

13. junija 1943 je bila razbita III. divizija, ranjenci pobiti, Sava Kovačević pa je padel.

13. do 16. junija 1943 je bilo prvo zasedanje ZAVNOH.

16. junija 1944 sta Tito in Subašić podpisala prvi sporazum na otoku Visu.

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVOLUCIJE —

V nedeljo občinska konferenca SZDL Trbovlje

- V nedeljo se bodo v Trbovljah zbrali delegati Socialistične zveze k pokonkresni konferenci, ki bo ob 9. uri dopoldne v predavalnici Delavskega doma. Vsi delegati so dobili nekaj dni pred konferenco vprašanja, ki se nanašajo na konferenco, tako da bo le-ta res lahko v celoti zajela vsa bistvena vprašanja in vse tisto, kar je potrebno za nadaljnje delo SZDL v komunah v novem gospodarskem sistemu.
- Konferenca bo imela značaj razširjenega posvetovanja in bo izključno delovnega značaja.

Vsem nastopajočim rudarski srečno!

ZAGORJE V ZASTAVAH — GOSTJE IZPOD TRIGLAVA IN PECE — GOSTJE IZ TOLMINA, NOVEGA MESTA — DOMAČINI IN TRBOVELJČANI — FANFARE NA NOVEM DELAVSKEM DOMU SO OZNANILE PRICETEK IV. REPUBLIŠKE REVIIJE NAJBOLJŠIH AMATERSKIH DRUŽIN SLOVENIJE — PRVA PREDSTAVA JE BILA ZAUPANA TOLMINSKIM IGRALCEM

Dvorana Delavskega doma v Zagorju je bila v soboto zvečer ob 20. uri dobro obiskana. Pred pričetkom prve predstave je predsednik občinskega sveta Svoboda in prosvetni društvo Zagorja Franc Koprišček zaželel vsem prisrčno dobrodošlico in poudaril zadovoljstvo Zagorčanov na tem, da je IV. revija dramskih družin letos v Zasavju. Vsem enajstim nastopajočim skupinam je zaželel mnogo uspeha in rudarski SREČNO!

V imenu Zveze Svoboda in prosvetnih društev Slovenije je nato odprl revijo tajnik Dane Rožič. Poudaril je, da je ta revija samostojen skupen nastop vseh slovenskih rudarskih društev. Za tehnično izvedbo in organizacijo nastopa izredno živahne in uspešne nastopajočih naših delovnih ljudi iz vseh Slovenije. To nam je lahko posebno v pomoč, vsekakor pa je tudi pravo, da je ta revija v rudarskem Zagorju, v njihovem Delavskem domu, katerega so zgradili mladi tami.

V soboto zvečer so nastopili Tolminčani s predstavo „Lacko in Krefta“ Ivana Potrča. Igralce je občinstvo bogato nagradilo z aplavzom, saj so pokazali kvaliteto

rast tolminskega gledališča. Potlej so bile predstave redno vsak dan ob 16. uri in zvečer ob 20. uri. Vsak dan dopoldne pa so bili zanimivi pogovori o gledaliških aktualnostih in problemih, ki zadevajo vso amatersko dejavnost v Sloveniji.

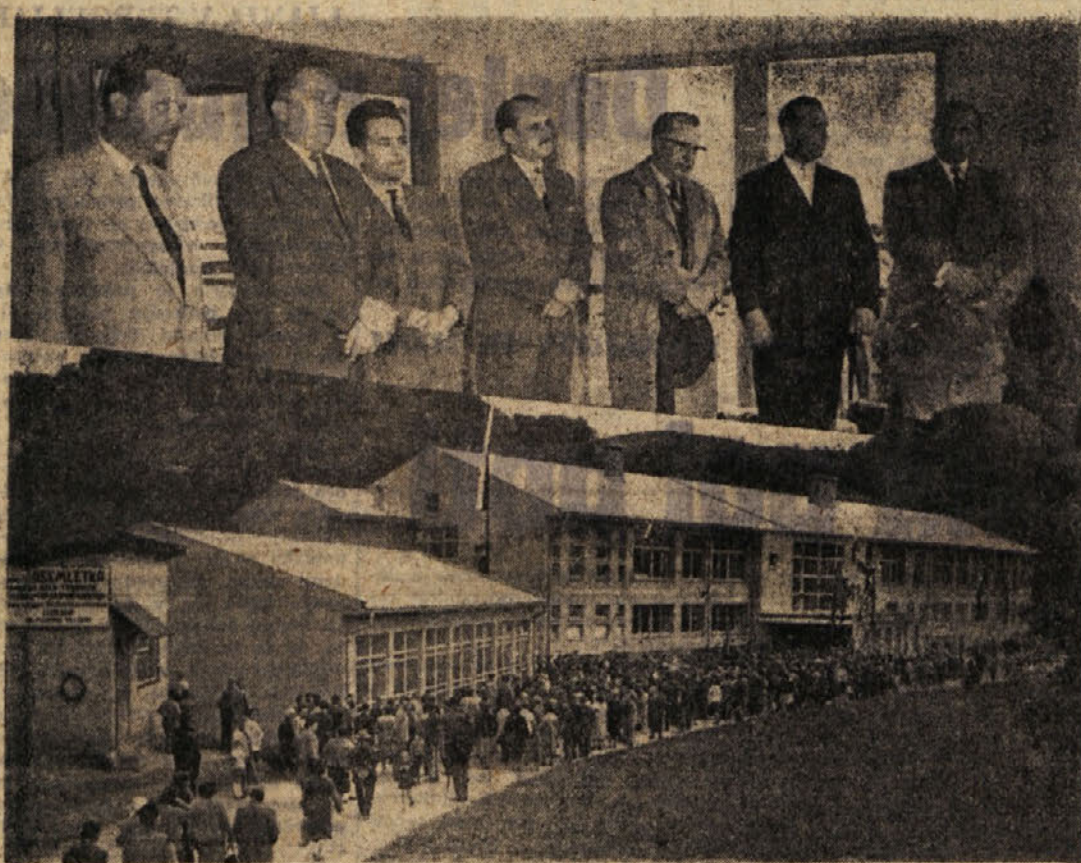
V nedeljo zvečer ob 20. uri je DPD „Prežihov Voranc“ iz Raven na Koroškem uprizorilo Tennessee Williamsa „Orfej se spušča“. Obisk vseh predstav je bil prav dober, kar pomeni, da je bila revija organizacijsko dobro pripravljena. Za revijo je vladalo veliko zanimanje tudi v Trbovljah, Hrastniku in Litijski, od koder je prišlo precej gledalcev.

Danes, zadnjega dne revije, nastopajo revirne skupine in sicer: popoldne ob 16. uri DPD Svoboda Kirovec z igr. Mirc Štejanec. V zve-

raj popoldne, zvečer ob 20. uri DPD Svoboda — Center iz Trbovelj z Matkovičev dramo „Na koncu poti“.

Festival bo danes zaključen, dramske družine se bodo vrstile domov in ponesle s sabo bogate izkušnje, ki so si jih pridobile na tej IV. republiški reviji najboljših amaterskih društev Slovenije. O poteku revije in zaključnih posvetovanjih bomo poročali v prihodnji številki.

Slovesna otvoritev osnovne šole Tončke Čečeve

Na dan občinskega praznika — 1. junija, se je ob 17. uri popoldne zbrala množica Trboveljčanov na Plevčakovem hribu, kjer so slovesno odprli novo osnovno šolo narodnega heroja Tončke Čečeve.

Otvoritev se je udeležil tudi

predsednik LS LRS, tov. Miha Marinko, ki si je po slovesnosti šolo ogledal. Pred otvoritvijo šole je zaigrala godba in zapeli so pionirji, med drugim tudi skladbo domačega avtorja Franca Princa. Ob tej priložnosti je govoril predsednik občinskega odbora SZDL tov. Slavko Boršt-

nar. Nato je predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Hinko Kamnikar izročil ključne predstavnika šolskega odbora nove šole, tov. Slavku Gorjupcu.

Po slovesni otvoritvi nove šole, so si njeno notranjost ogledali navzoči prebivalci Trbovelj.

Priprave na konferenco SZDL v občini Zagorje

3000 prebivalcev vabljenih na tribune državljanov

Priprave na občinsko konferenco SZDL v občini Zagorje so bile osredotočene predvsem na tribune državljanov.

ZBORI ZAVAROVANCEV V HRASTNIKU

Te dni so v Hrastniku občinski zbori zavarovalcev. Razpravljajo o novem zakonu o organizaciji zdravstvenih služb in o delu izpostave podružnice socialnega zavarovanja v Hrastniku. Zavarovalci z zanimanjem poslušajo poročila o delu izpostave, kakor tudi tolmačenja novih predpisov o zdravstvu, s katerimi so bili doslej premalo seznanjeni.

Problemi zdravstva v Hrastniku

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Hrastnik je sklical posvetovanje o problemih zdravstva v hrastniški občini. Razprava je pokazala veliko prizadevanost zdravstvenih organov in zdravstvenih delavcev za uveljavljanje novega zakona o organizaciji zdravstvenih služb. Največ so govorili o materialnih in kadrovskih problemih, ki so zlasti pereči v samem Hrastniku. Pomanjkanje kadra je občutno predvsem v zobozdravstveni službi. Položaj bi izboljšala ureditev zobozdravstvene ambulante v steklači, kjer je prostor pripravljen v lepo urejeni ambulanti, ki je bila te dni odprta.

O nekaterih pripombah in predlogih tega posvetovanja bo razpravljal svet za zdravstvo občinskega ljudskega odbora Hrastnik, pa tudi upravni odbor zdravstvenega doma v Hrastniku.

Na ta način so nameravali zajeti v razpravo o vprašanjih komune v novem sistemu kar največ prebivalcev občine Zagorje. Samo vabil so razposlali okrog 3000. Udeležba je bila tudi primerna zasnovi. Razpravljali so po skupinah državljanov, ki so družbeno aktivni po posameznih dejavnostih. Tako so razpravljali ločeno o gospodarskih in kmetijskih vprašanjih, o komunalnem sistemu in družbenem upravljanju, o razvoju šolstva in prosvete in o razvoju zdravstva. Na nekli tribunah državljanov so razpravljali tudi o razvoju telesne kulture, vendar o tem vprašanju na občinski konferenci ne bodo razpravljali, ker je razprava na konferenci namenjena predvsem gospodarskim vprašanjem v komunah, zlasti najnovejšim gospodarskim predpisom.

Ker so se tribune državljanov izkazale zelo primerne za delo-

nje Socialistične zveze, kaže, da jih bodo ohranili kot stalno obliko delovanja organizacije in da bodo metode delovanja le-teh še bolj približevale zanimanju državljanov. Ker je bila v Zagorju takšna oblika priprav na konferenco, ni nič čudnega v tem, da so na konferenco povabili tudi člane obeh zborov občinskega ljudskega odbora. Gre namreč tudi tukaj

za skupno obravnavanje vprašanj o odnosih v komunah, o čemer prav člani ljudskega odbora lahko veliko povedo ali odgovorijo na nejasna vprašanja, ki so že bila obravnavana na tribunah državljanov oziroma bodo govorili o njih na konferenci.

Občinska konferenca SZDL v Zagorju bo 11. t.m. Na konferenco je vabljenih 140 delegatov.

OBRAZI IN POJAVI

Poštenje na tehtnici

V Zasavju bomo še letos dobili nekaj novih samopostrežnih trgovin. Dosedanji klasični način prodaje se umika novemu modernemu načinu — samopostrežbi.

Samopostrežne trgovine imajo vrsto prednosti. — Gospodinje si lahko tako kar same izberejo željeno blago, da ne upoštevamo še vse druge prednosti tega načina nakupovanja.

Hkrati pa lahko imenujemo samopostrežne trgovine tudi pošteno upravičeno TEHTNICE POSTENJA! Zakaj tako? boste vprašali. — Samo trenutek. Navedel bom pri-

žep. No, otroci so pač otroci in kdo bi jim zameril.

Slabše pa je z gospodinjami. — Zapisi mi, da ta sicer ne gre posploševati in obsojati vse gospodinje, ki zabajajo v samopostrežno trgovino, pač pa tiste, ki so javnega obhajanja vredne.

No, in da vam postrežem s primerom: pride gospodinja s torbo v trgovino. V kotu v trgovini vzame še eno torbico. In tako se poda na pot okrog prodajnih pulov. Nekaj predmetov gre v torbico, ki jo je gospodinja vzela v trgovino, nekaj pa tudi v torbo, ki jo je gospodinja prinesla s seboj.

Milan Vidic, novi sekretar obč. komiteja ZKS Zagorje

Na plenumu občinskega komiteja Zveze komunistov v občini Zagorje je bil izbran za novega sekretarja občinskega komiteja ZKS, tovariš Milan Vidic, dosednji predsednik občinskega odbora Socialistične zveze v Zagorju.

Anton Lautar, novi predsednik obč. odbora SZDL v Zagorju

V četrtek, dne 1. junija, je bil v Zagorju plenum občinskega odbora Socialistične zveze. Na dnevnem redu so bile priprave na pokonkresno konferenco SZDL v občini. Ob tej priložnosti so izvolili tudi novega predsednika občinskega odbora SZDL, tovariša Antona Lautarja.

V STT urejujejo cesto

Ze daljš časa je bilo potrebno, da se zaradi velikega prometa uredi cesta preko dvorišča Strojne tovarne v Trbovljah. Pred nedavnim so pričeli z delom ter bodo uredili cesto vzdolž cele tovarne in jo tlakovali.

Z novo cesto bo znatno olajšan prevoz in cestno delo.

Slavnostna seja Oblo v Trbovljah

V četrtek, 1. junija, na občinski praznik v Trbovljah, je bila v dvorani občine slavnostna seja obeh zborov. Slavnostni govor je imel podpredsednik občine Trbovlje — Hinko Kamnikar.

Razen odbornikov se je seja udeležil tudi predsednik zagorske občine Dušan Kolenc.

Prva seja novega obč. komiteja ZK Hrastnik

Minuli teden je bila prva seja novoizvoljenega občinskega komiteja ZKS Hrastnik. Razpravljali so o izvajanju sklepov III. plenuma CK ZKS. Sklenili so, da bodo v vseh osnovnih organizacijah ZKS sestanki, na katerih bodo člani seznanjeni s smernicami plenuma in idejno političnimi vprašanji. O teh vprašanjih bodo razpravljali tudi na aktivu komunistov prosvetnih delavcev in aktivu DIT.

Na tej seji so imenovali člane ideološke, kadrovske in organizacijske komisije. Te komisije so pomožni organi občinskega komiteja ZK.

Pri blagajni gospodinja vzame čuva svojo torbico, blagajničarka pa — razumljivo — zaračuna samo to, kar je v torbi, ki jo je vzela zabajajo v to trgovino. Zato ni čudno, če kaka majhna stvarca izgine v otroških žepih. Oči prodajalk in blagajničark — razumljivo — ne morejo gledati v otrokov

Pri tem si pač misli: Pa sem jih spet nagnala v kozji rog! Ne zaveda pa se, da je hkrati ugnala v kozji rog tudi sebe in svojo poštenost. Sej so v trgovini še drugi kupci, ki — verjemite ali ne — brž opazijo tudi gospodinje, ki prihajajo z nepoštenimi nameni v trgovino.

Gospodinja, katere primer sem navedel in danes še nočem javno zapisati njenega imena, in še nekatere gospodinje — obiskovalke samopostrežne trgovine v Zagorju pač ne vedo, da je samopostrežna trgovina hkrati tudi naša preizkušnja in da je tu dejansko naše

POSTENJE NA TEHTNICI! KAKO LEPO BI BILO, KO BI BILA TA TEHTNICA POSTENJA NAGNANA VEDNO NAM V KORIST!

Vrsta problemov

Izpopolnjen gospodarski sistem je prinesel vrsto kvalitativnih in kvantitativnih sprememb v našem družbenem sistemu.

Mnogo je bilo govora o materialni krepljivosti komunalnega sistema in večji samostojnosti gospodarskih organizacij ter občin pri razpolaganju s sredstvi. Zadnje čase pa je bila sprejeta vrsta novih dopolnilnih predpisov, predvsem na področju banarstva, sistema, ki pa vso nakazano decentralizacijo postavljajo v dokaj drugačno luč.

Navedel bi dva tipična primera, ki govorita o decentralizaciji in centralizaciji nekaterih sredstev gospodarskih organizacij oz. komun.

Družbeni sklad za šolstvo je posebna institucija, ki zbira sredstva, katere odvajajo gospodarske organizacije za potrebe šolstva oziroma izobraževanja sploh. Deciliev sredstev sklada na komunah in republiko je potrdila Skupščina LRS na enem od zadnjih zasedanj v razmerju 40:60.

Novi bančni predpisi pa predvidevajo, da se sredstva družbenega sklada ne formirajo v komunah, marveč pri Narodni banki v Ljubljani, ki na te sredstva razdeljuje.

Pri tem se pojavlja vprašanje, ali ne bi bilo bolj v skladu z našo decentralizacijo upravljanja, da se sredstva zbira v komunah kot osnovni družbeno-politični in ekonomski enoti, kot pa nekeje v centrali ali LRS ali v okrajih? Vsekakor bi bilo po našem mnenju bolj prav, da bi bilo tako, da se v komunah preko bančne institucije urejajo zadeve v komunah, ne pa izven nje.

Druge, podobne probleme se pojavlja s sredstvi proračunskega prispevka. Ta sredstva prav tako ustvarjajo gospodarske organizacije v komunah. Prav tako so zelo resne razprave o tem, da se tudi ta sredstva formirajo centralizirano v centrali Narodne banke v Ljubljani in nato razdeljujejo v komunah.

To sta dva zelo čudna pojma decentralizacije. Ali gre samo za formalno decentralizacijo ali tudi za to, da postanejo enkrat komunne res tista središča formiranja in razdeljevanja sredstev, ki se na njenem območju formirajo. Vse to se opravičuje skozi prizmo nove uredbe o bankah. Državljan se to prav resno vprašujemo in bi želeli dobiti za to tehten, ustrezen odgovor. Anton Kukovica

PO SESTANKU KENNEDY-HRUSCEV — Skupno sporočilo, ki so ga objavili po razgovorih na Dunaju govori o »skorajšnjem razgovoru«, ki sta jih imela oba državnika in o tem, da se bodo razgovori nadaljevali. Potrdila sta podporo neodvisnemu in nevtralnemu Laosu ter vladi, ki jo bodo izvolili Laotjani.

Do nekih konkretnih rezultatov ni prišlo. Načelno so se dogovorili o ureditvi laoskega problema, nemško vprašanje pa se preloži na poznejši čas. Glede kontrole sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov sovjetska vlada še vedno vztraja pri zahtevi po trilateralnem vodstvu kontrolnih komisij in zahtevi po treh letnih inspekcijah ter bo iskanje kompromisa stvar napovedanih sestankov med Ruskom in Gromikom.

ANGOLA PRED VARNOSTNIM SVETOM. — Včeraj se je začel sestanek Varnostnega sveta, na katerem so obravnavali o portugalski kolonialistični politiki v Angoli. Sestanek je predlagala 42 afriških in azijskih držav ter Jugoslavija. Predlagali so, da Portugalski pošljejo zahtevo, naj preneha s terorjem in pritiskom ter takoj zaustavi vsako nadaljnje pošiljanje čet v Angolo.

Zahodni tisk je te dni poročal, da so evropski priseljenci v Angoli oboženi in da so evropski prebivalci glavnega mesta Luanda na svoje roke pobijali na ulicah domačine. Portugalske oblasti so v zadnjih dneh znatno okrepile svoje vojaške sile v Angoli. Okrog 15.000 portugalskih vojakov je dobilo nove okrepitve. Menijo, da portugalska vlada namerava še ta mesec začeti z veliko ofenzivo proti odporščnemu gibanju.

PO UMORU DIKTATORJA — Dominikanska vojska je sporočila, da se aretirali dva udeležena atentata na diktatorja Trujillo. Predsednik Dominikanske republike Balaguer pa je izjavil, da bodo splošne volitve v maju naslednjega leta. Ko je govoril o premikih ameriške mornarice v Karibskem morju, je to označil kot »prijateljski ukrep za ohranitev miru v Karibihu.

KENNEDY V LONDONU — Po končnih razgovorih na Dunaju je predsednik ZDA Kennedy odletel v London, kjer je obvestil britanskega ministrskega predsednika Macmillana o rezultatih svojih pogovorov na Dunaju in v Parizu. Razgovor med štirimi očmi je trajal skoraj tri ure.

Tako kot je Kennedy v Parizu zelo laskavo govoril o francosko-amerškemu prijateljstvu, je tudi Britance počastil s številnimi komplimenti.

Kennedy je bil gost na slovesni večerji, ki mu jo je priredila britanska kraljica.

NOVA TURSKA USTAVA — Šef turške države Džemal Gursel je izjavil, da so v teku priprave za referendum o novi ustavi turške republike. Sedijo, da bodo referendum izvedli v prvem tednu letošnjega julija. Če bo nova ustava na referendumu sprejeta bo to pomenilo, da bo ukinjena turška ustava iz leta 1924, ki so jo sprejeli za časa Atatürka. Novo ustavo so pripravljali pet mesecev. To bo danes najprej referendum v Turčiji. Zajel bo več kakor 12 milijonov ljudi.

MORDA BO KONČNO LE SLO — Mednarodna konferenca o Laosu v Ženevi je v ponedeljek nadaljevala z delom. Opazovalci v Ženevi pričakujejo, da utegne priti ta teden do živahnih izmenjav mnenj ali morda celo do nekih rezultatov. Veliko si obetajo od prihoda voditeljev sovjetske in ameriške delegacije Gromika in Ruska, ki se bosta vrnila v Ženevo. Prispele je tudi že voditelj indijske delegacije Krišna Menon.

SESTANEK V NICI — Voditelj kambodžske države princa Norodom Sihanuk je predlagal, naj bi v Nici sklicali konferenco zastopnikov treh laoskih političnih skupin.

ARETACIJE NA JAPONSKEM — Tokijska policija je aretirala tri sindikalne voditelje po velikih protidržavni demonstracijah, ki so bile v petek v japonskem glavnem mestu. Zvedelo se je, da pripravljajo policija nove aretacije študentov in drugih udeležencev demonstracij.

SALAN USTANOVIL »VOJASKI IN POLITIČNI ODBOR« — V Parizu so razstirali letake, ki govorijo, da je bivši general Salan, kolovodja aprilskega upora v Alžiriji ustanovil »nacionalni vojaški in politični odbor«. Naloga odbora je, da se bori proti de Gaullovi vladi.

ZAKAJ JE OSTAL ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV IN MANJ ZMOŽNIH OSEB

„Tika“ na pol poti

V Trbovljah je bil pred leti ustanovljen Zavod za zaposlovanje invalidov in dela manj zmognih oseb »TIKA« z namenom, da se oblikuje v zavod, ki bo skrbel za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov in tudi za zaposlitev »la manj zmognih oseb.

V tem zavodu se je razvilo nekaj dokaj uspešnih obratov — tiskarna, kartonaža, knjigovodstva ipd.

Številke, ki so na razpolago na področju Zavoda za socialno varovanje v Trbovljah, narekujejo, da ustanovljeni zavod še razširi svojo dejavnost na druga področja.

Ne bi smeli ta zavod oblikovati v čisto proizvodno organizacijo, marveč bi ga morali nadalje izpopolnjevati v smislu ustanovitvene odločbe in seveda po imenu, ki mu je bilo dano. Že to, da je dobil zavod za ime »TIKA«, kratka za tiskarno in kartonažo, v določeni meri omejuje njegovo poslovanje le na tovrstno dejavnost.

Potrebno bi pa bilo osnovno dejavnost razširiti tudi na druga področja, ki jo narekujejo potrebe v občini kot celoti. Kajti številne so bile pripombe občanov in organizacij po nerazviti uslovnosti dejavnosti, katero vprašanje je v

Prvi sklepi o finansiranju šolstva v Litiji

Občinski ljudski odbor v Litiji je na svoji 25. seji ustanovil sklad za šolstvo in imenoval upravni odbor sklada. Na 27. seji je LO spre-

VREME

Vremenska napoved za čas od 8. do 18. junija. Močnejše padavine z ohladitvijo se pričakujejo okoli 10. in sredi meseca. Lopo vreme pa bo okoli 8. in 12. in ne bo trajalo več kot dva dni. V ostalem deloma sončno s pogostimi krajevnimi plohami in nevihtami.

»Zasavski tednik«, glasilo SZDL Litija, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje, tiskalno podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. — Uredniški odbor. — Odgovorni uredniki: Stane Suštar. — Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. — Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-146. — Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din. — Posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo.

V ponedeljek se je v Serenissimi blizu egiptovskega glavnega mesta, v slikoviti dolini reke Nil, začela pripravljala konferenca, ki ima nalogo pripraviti dnevni red in izvršiti vse ostale priprave za »izvenblokovski vrh« ali sestanek šefov nezvezanih držav. Že samo dejstvo, da na tej konferenci sodeluje 22 držav iz vseh celin sveta, med njimi je kar 11 zunanjih ministrov, govori o pomembnosti tega srečanja in kaže, da bodo na konferenci razpravljali o važnih svetovnih problemih.

Podtikanja s katerimi skušajo na Zahodu in Zahodu zmanjšati pomen konference v Serenissimi so številni, luhajajo pa vse iz zgrešenih osnov, ker skušajo pripravljalnemu sestanku in poznejši konferenci šefov izvenblokovskih držav pripisati namen, ki ga v resnici te države ne zasledujejo. Več ali manj gre za očitno nerazumevanje, da se v Kairu pripravljajo na ustanovitve nekega »tretjega bloka«, ki bi vstopil na mesto dosedanje delitve sveta v dva nasprotujoča si tabora. Drugi zopet

tem vidijo neko »protizahodno gesto«, čel da je pač matematično pravilo »skor ni z nami je pravi name«, dejansko napačno. Na vzhodu so preračunljivi in sodelni komentatorji odkrili, da je to izrazita težnja, s katero se želijo razviti, resnično nevtralne države Afrike in Azije odločiti od njihovih prijateljev iz »separatističnega tabora«. Ker ti komentatorji ne opustijo nobene priložnosti, da bi očrnilo Jugoslavijo, skušajo dokazati, da je to njena zasluga. Vsa takšna tolmačenja so do skrajnosti zmotna. Školi svoja blokovska očala pač ne morejo razumeti političnih težaj izvenblokovskih držav, ki v imenu dve tretjine človeštva zahtevajo, da bi države v miru izglede svoje račune in da bi se lotili konstruktivne politike, ki bi temeljila na gospodarskem in socialnem napredku človeštva. So seveda v tujni ljudje, teh je še največ, ki so znali pomen in vlogo nezvezanih držav pravilno oceniti. Tako znani italijanski tednik »Il punto« med drugim piše: »Izvenblokovske države niso moge

preprečiti lebruhov političnih kriz in tudi niso mogle pridobiti vedno večine za svoje predloge, vendar je docela jasno, da bi bil sedanjí pereli mednarodni položaj neprimerno nevarnejši, če teh držav ne bi bilo. Šadovi takšnega delovanja niso rezultat materialne ali vojaške veličine izvenblokovskih držav, pa tudi ne rezultat mehaničnega zavezništva. Raztresene so po vsem svetu in jih ne vežeje disciplina vojaških zvez in tudi ne skupna ideološka in družbena ureditev. Navzlic temu so izvenblokovske države glede poglavitnih svetovnih problemov enotnejše, kot pa države, ki so članice vojaških zvez.

Ne gre torej za ustanavljanje neke »trete sile«, pač pa za težnjo vrste nezvezanih držav, da dajo svoj prispevek k urejanju mednarodnih vprašanj, ki posredno ali neposredno zadevajo ohranitev miru in normalnejši gospodarski in socialni razvoj. Na kakršen koli način se bodo srečali predstavniki različnih celin, barve kož in družbenih ureditev. Skupni imenovalec tega srečanja je do-

lošana politična smer: omiliti blokovsko razdeljenost sveta, olajšati izbruh hladne vojne, zavzeti se za pospešitev pogajanj o razporeditvi in prepovedi jedrskih poskusov, odstraniti pojave kolonializma in podpirati težnje odvisnih in kolonialnih narodov za samostojnost, razen tega pa tudi trenutno najbolj pereči svetovni problemi ne bodo mogli mimo dnevnega reda. V dnevni red bodo vključena številna vprašanja, ki bre-menijo sedanje mednarodne odnose.

Konferenca izvenblokovskih držav vseh vprašanj, ki so stavljena na dnevni red najprej ne bo kos rešiti, ker je to zelo težka naloga, ki se lahko le postopoma rešuje s sodelovanjem vseh držav. Brez dvoma pa bo pripravljalni sestanek v Kairu in poznejša konferenca vna vrhu dala nezvezanim državam priložnost, da povedo svoja stališča. V tem se pa še izraža zahtev, da je treba z vsimi temi državami v mednarodnih odnosih najprej računati, saj pravzaprav le-te največ pomagajo v izravnavanju političnih prizadevanj med obema blokoma.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL V HRASTNIKU BO 15. JUNIJA

Komuna v novem sistemu

Na plenumu občinskega odbora SZDL Hrastnik so razpravljali o izvajanju zakona o finansiranju šolstva in o pripravah za pokon-gresno konferenco. Razen članov občinskega odbora SZDL so se plenumu udeležili tudi upravitelji

šol in predstavniki šolskih odborov. Po uvodnem referatu, ki je kritično nakazal probleme šolstva v občini, so največ govorili o družbenem pomenu šole, o delu šolskih odborov in materialnih vprašanjih,

s katerimi se ubadajo več ali manj vse šole. Po izčrpi razpravi so člani plenuma predlagali, da o problemih šolstva razpravljajo na eni izmed prihodnjih sej tudi občinski ljudski odbor.

Občinskemu sindikalnemu svetu se priporoča, da skupno z zborom proizvajalcev obravnava vlogo gospodarskih organizacij v novem sistemu finansiranja šolstva.

Nadlje so sklenili, da se razrešijo neaktivni člani šolskih odborov in izvolijo novi, komisija za družbeno upravljanje pri občinskem odboru Socialistične zveze bo pa skupno z delavsko univerzo pripravila seminar za vse člane šolskih odborov, ki bo takoj v začetku novega šolskega leta.

Pri drugi točki dnevnega reda so se na plenumu pogovorili o pripravah na pokon-gresno konferenco. Sklenili so, da bo konferenca 15. junija in bo delala v 3 komisijah. Glavni poudarek na konferenci bo na uveljavljanju novih gospodarskih ukrepov v gospodarstvu, zdravstvu in šolstvu ter na vlogi SZDL. V predpripravih bo več sestankov, posvetovanj in razgovorov o posameznih vprašanjih, ki se bodo na konferenci obravnavala.

POMEMBNO POSVETOVANJE O DECENTRALIZACIJI SAMOUPRAVLJANJA V TRBOVLJAH

Doslej najboljše v STT

Občinski sindikalni svet in občinski odbor SZDL v Trbovljah sta te dni sklicala zelo pomembno posvetovanje odgovornih tovarišev iz večjih gospodarskih or-

ganizacij (predsednika DS, predsednika sindikalne podružnice in direktorja podjetja) o vprašanju poglobljanja samoupravljanja v trbovskih podjetjih.

Posvetovanje je pokazalo, da so na tem področju najdalje šli v Strojni tovarni Trbovlje, kjer razen materialne osnove oblikujejo tudi vse oblike neposrednega sodelovanja kolektiva pri gospodarskem podjetju.

Delno so na tem področju uspeli oziroma delajo na potrebnih pripravah v Trgovskem podjetju »Prvi junij«. Na Rudniku Trbovlje-Hrastnik so uvedli ekonomske enote, vendar so predvidene oblike neposrednega sodelovanja kolektiva v določeni meri še vedno zapostavljene glede na to, da se še vedno uveljavlja posredniški organ, to je obratni DS. Podjetja Mehanika, SGP »Zasavje«, Metalija, Investicijski biro. Komunala izvajajo tudi delno obračun po ekonomskih enotah, glede decentralizacije pa še vedno niso razmišljali o oblikah neposredne samouprave proizvajalcev.

Prav tako je Elektro-Trbovlje uspelo urediti organizacijo podjetja v tri ekonomske enote in se pripravljajo v podjetju na volitve svetov in ekonomskih enotah. Posvetovanje je pokazalo, da je v nekaterih podjetjih še dokaj nerazrešeno mnenje o pristojnosti kolektiva pri upravljanju podjetja, kar po našem mnenju predstavlja osrednje pereče vprašanje, ki ovira nadaljnjo decentralizacijo samouprave in njen prenos na neposrednega proizvajalca. To kaže tudi, da je še vedno glava birokracije v samoupravljanju,

ker mislijo, da je predstavništvo zadostno za samoupravljanje. Posvetovanje je dalo dokaj jasno gradivo za plenum OBSS, ki bo na osnovi tega in na podlagi posvetovanja s predstavniki vseh manjših gospodarskih organizacij dal lahko potrebno orientacijo za delo sindikalnih podružnic na tem področju.

T. razmere na šolah vsako leto boljše.

Plenum je razpravljalo tudi o pripravah na bližnje zborove volitev, na katerih bodo izvoljeni novi člani odbora. Sprejeto je bilo stališče, da naj bi krajevni odbori SZDL pred sklicanjem zborov volitev izvedli razpravo o šolstvu s svojega področja skupno s šolskimi odbori. Krajevnimi odbori in drugimi organizacijami.

Iz celotne razprave o šolstvu je plenum sprejel sklep, da bo občinski odbor SZDL v bodoče organiziral široke razprave o državljanu tudi v drugih področjih, ker smatra, da je obveščenost in seznanjanje državljanov osnovni pogoj za poglobljanje socialistične demokracije in za vključevanje državljanov v neposredno upravljanje in samoupravljanje v

Občinski odbor SZDL v Litiji je razpravljal na plenarni seji o problematiki šolstva ob prehodu na samostojno finansiranje in upravljanje po organih s tega področja. Plenum je poslušal izčrpo poročilo o problematiki šolstva občine in v razpravi temeljito proučil možnosti in potrebe za izboljšanje stanja na šolah.

V razpravi so dali poseben poudarek temu, da je reforma šolstva postavila komuno kot celoto in organe samouprave v šolstvu pred zelo odgovorno nalogo, ustvariti čimboljše pogoje osnovnega šolanja v občini. Kljub povečanju sredstev za potrebe šolstva se materialni pogoji glede na nove in večje potrebe niso bistveno upremenili od prejšnjega leta, vendar so tudi v litilski občini danes možnosti in posili, da bo

Na kratko po domovini

ZASPAL ZA VOLANOM
Auto-vlak podjetja Ljubljana-transport, poln banan, se je prejšnji teden prevrnil na klanec nad Crnim kalom, ko je vozil proti Ljubljani. Šofer je priznal, da je zaspal za volanom. Prepeljali so ga v izloško bolnišnico. — Tovor in vozilo sta utrpela znatno škodo.

HUDA PROMETNA NESREČA V LJUBLJANI
V Ljubljani se je prejšnji teden pripetila huda prometna nesreča, v kateri so izgubili življenje trije ljudje. Vozok — vinjenost. Na križišču Titove in Triglavske ulice sta trčila s osebnim avtomobilom Tomo Premrov in Edi Kobal. Voznik avtomobila Premrov in njegova sopotnica so dobili hude poškodbe, medtem ko je tretja sopotnica Martina Zan bila takoj mrtva. Hude poškodbe sta dobila tudi dva potnika in drugem avtomobilu, medtem ko je Viktor Božič za poškodbami takoj umrl. Pozneje je umrl v bolnišnici tudi Tomo Premrov. — Preiskava je ugotovila, da sta bila oba voznika vinjena. Škoda na avtomobilih znaša okrog 800.000 din.

JUBILEJNA ZNAČKA
Ob dvajsetletnici vstaje jugoslovanskih narodov je od 1. junija po vsej državi v prodaji jubilejna značka. Značka prikazuje lik predsednika republike Josipa Broza-Tita v okviru peterokrake zvezde.

V pripravi je tudi izdelava velikega plakata, ki naj obeleži osrednje letošnje proslave ob dvajsetletnici revolucije. Plakat bo izdelan do začetka julija.

VEČ KOT ZA DVE MILIJARDE ŠKODE
Po ciklonu v Mahedaniji so ugotovili, da je bil poškodovan hudo prizadej obraj Kumonovo, kjer je toča, ki je padala četrni ure, uničila okrog 80 odstotkov poskusov v kumonovski in vse posevke v likovski občini.

Po nepopolnih podatkih cenijo škodo na več kot dve milijardi din.

VELIKO ZANIMANJE ZA GORENSKI SEJEM
Po dosedanjih podatkih bo na letošnjem Gorenškem sejmu sodelovalo okrog 200 podjetij iz vse države. Razen za razstavljanje blaga za široko poročilo bo precejšen del sejmskih prostorov uporabljen tudi za turistične eksponate. — Razstavljeni prostor bo močno razširjen in bo skoraj trikrat večji. — Tudi letos bodo na sejmu razstavljeni predmeti napreda.

Še o nesreči v trbovškem rudniku

Kot smo poročali, se je dne 30. maja jutraj po 2. uri pripetila v Rudniku Trbovlje nesreča, ki je terjala življenje dveh rudarjev. Na sedmem polju, etaža 305, na širokem delu, je v času nesreče delalo dvanaest rudarjev. Na samem mestu nesreče sta bila

rudarja Viktor Marcen in Frano Mastnak (poročen, brez otrok), oba iz Trbovelj. Ker delovišče ni bilo v popoldanski tretjini do kraja izdelano, je morala delovišče dodelati nočna izmena.

Naloga ponesrečenih rudarjev je bila, da postavita manjkajoče stojke, križne opore ter odstranijo premost. Pri pripravljanju tal za postavitev stojke pa so tla popustila, ker so se verjetno omajala že pri stojčih stojki. Posledica je bila ta, da se je zrušil droben zrnat gramoz nad to etažo in zgrmel na delovišče. Zgrniti je prostor v dolžini 6 metrov, širini 2,5 in višini 2 metrov. Gramoz je zadušil oba rudarja, ki sta bila zaradi zadušitve takoj mrtva.

Na komisijemskem ogledu je rudarski inšpektor ugotovil, da je bilo delovišče pravilno urejeno, da nesreče je prišla na povsem nepričakovan, izredno nesrečen primer.

Izkušnje opozarjajo

Aktiv LMS trboveljske gimnazije je bil lani najboljši aktiv v občini in eden najboljših aktivov ljubljanskega okraja. Kot nagrado za izvenblokovsko dejavnost so dobili dijaški televizor. Po tem uspehu je bilo pričakovati še boljše dejavnost, vendar kaže, da delo ne postaja boljše, prej nasprotno. Nemara je vzrok temu premalo proučen sestav novega šolskega komiteja. Morda je bilo preveč ocenjevanje samo dobro učenje — šolski uspehi, ne pa tudi druge kvalitete v enaki meri. Tudi izbira kandidatov je bila vsekakor omejena v prostem krogu.

Prosta izbira zdravnika

V hrastniški Stedlarni so izvedli anketo, da se člani kolektiva v smislu novih predpisov socialnega zavarovanja izrečejo glede izbire zdravnika. Velika večina se je odločila, da ji nudi zdravniško pomoč še naprej dr. Jože Toplak, ki je med ljudmi zelo priljubljen.

Člani kolektiva bodo v kratkem lahko izkoristili novo tovarniško ambulanto, ki je pred dograditvijo. Zraven nje bo tudi zobozdravniška ambulanta, s katero bo prihranjeno ljudem v podjetju dolgotrajno čakanje na zobozdravniške usluge.

Novo ambulanto bo kolektiv tovarne opremil s sodobnimi instrumenti z lastnimi sredstvi, delno pa s pomočjo sredstev krajevnega Zdravstvenega doma.

Posledica te-teh pomanjkljivosti je ta, da kažejo novoizvoljeni člani v marsikaterem primeru premalo zanimanja za delo organizacije kot celote.

Ob tem je vredno omeniti tudi to, da zadolžitve za posamezne dejavnosti mladine ni bila prav po-urečena. Nekateri referenti so zadolženi za dejavnosti, ki jim sploh niso pri sre. Kjer pa ni osebnih zavzetosti za delo in osebnega veselja, je uspeh povprečen.

To so izkušnje letošnjega leta, ki opozarjajo na to, na kar bomo morali biti v prihodnjem letu pozorni.

Na kratko po domovini

1

2

3

4

5

Za vplivnejšo vlogo kmetijstva v komuni

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je na nedavni seji občinskega ljudskega odbora v Zagorju poročal o razvoju kmetijstva na območju občine.

Poročilo ugotavlja, da je v zagorski občini kmetijstvo važna gospodarska veja, ki bo morala spričo močnega kmetijskega zaledja v prihodnje igrati vplivnejšo vlogo pri splošni afirmaciji in napredku komunalnega gospodarstva. Občinski ljudski odbor poudarja, da razvoj vso pozornost in bo podprl vsa zdrava prizadevanja kmetijskih združenj in kmetijskih posestnikov, ki bodo s svojimi prizadevanji prispevali k razpoložljivim sredstvom in so za dvig kmetijstva res rentabilna.

Živnorej, ki je v občini Zagorje dobro razvita, šteje na 3759 ha obdelovalne zemlje 4061 glav goveje živine ali 1,08 živalske enote na hektar obdelovalne zemlje, kar kaže, da je živnorej občinskemu merilu še zelo ekstenzivna, saj pride na 1 hektar le 1 živalska enota (500 kg žive teže), medtem ko v naprednem kmetijstvu vzrejuje na 1 hektar obdelovalne površine tudi že 3-4 živalske enote. S kooperacijo proizvodnje se je pa

stanje zlasti po letu 1958 izboljšalo.

Za dvig živinskega fonda bo treba intenzivirati pridelavo sene z obilnejšim gnojenjem, postopnim prilagajanjem kolobarja, vpeljati bo treba rodovitni, s katerim bi se zajeli vsi boljši rejci sivojave goveda in nadomestili ponegavsko pasmo s sivojavo, končno pa pričeti z umetnim osemenjevanjem.

Predelava mleka, ki je tesno povezana z živnorej, ima v Zagorju in okolici ugodne možnosti za plama. Novoadaptirana mlekar na na Izlakah je znatno dvignila svojo zmogljivost, vendar je ista kljub velikim kapacitetam mlekarne predela le okoli 1500 litrov razpoložljivega mleka. Mlekarne bi se morale zagotoviti večje količine mleka s povečanjem števila krav oziroma s povečanjem mlečnosti obstoječega števila molznic.

Kljub vse večji porabi mleka in mlečnih izdelkov pa maslo in sir ostajata vskladiščena v precejšnjih količinah. To pa zato, ker trgovska podjetja raje uvažajo maslo in sir iz drugih občin in okrajev. — Prodaja samega mleka se bo povečala z vsledenjenjem, kar bo pa mogoče le z nakupom polnilnega stroja. Kakovost mlečnih izdelkov bo treba še izboljšati in ni dvoma, da bodo ti izdelki ob pravilnem organizacijskem prijetju našli svoj plama na domačem in na sosednjih tržiščih. Čudno res zveni, da se trgovska podjetja v Zagorju in neposredni bližini poslužujejo na primer ljubljanskega mleka, edina zasavska sodobno opremljena mlekarja pa ne bi mogla vnovčiti v Zasavju svojih proizvodov pri ugodno kalkuliranih cenah in pri isti kakovosti blaga.

Uresničitev namere, ustanovitve v Zagorju mlečno restavracijo, bi bila za industrijski kraj zelo priporočljiva.

Sadjarstvo, ki je druga veja zagorskega kmetijstva, se je v obdobju od prve svetovne vojne precej razvilo. Kljub temu, da so se izboljšali taktiki in razmeroma majhni kmetički vrstvi, se je povečalo pridelovanje kakovostnih

vrst sadnega drevja. Po drugi svetovni vojni je bilo treba obstoječe sadne vrtove čim bolj izkoristiti, predvsem pa, jih asanirati ter odstraniti izrojena in na pol suha drevesa. Občinska komisija je že odredila potrebno čiščenje sadovnjakov s tem, da se zasade boljše vrste, ki bodo dajale kvaliteto sadje za trg in predelavo. Pridelava na drevo je znaka v zagorski občini v letu 1960 18 kilogramov, moral bi pa pri srednji letini dati vsaj 30 kilogramov.

Perspektivni plan predvideva napravo novih, sodobnih nasadov sadnega drevja, predvsem v Kandriah in okolici, kjer bodo uredili 25 ha plantažnih nasadov.

Poljedelstvo, ki je na zagorskem področju precej razvito, bo pa zaradi konfiguracije terena težje izboljšati z mehaniziranim delom in s sodobnimi agrotehničnimi ukrepi, vendar bodo skušali majhne poljedelske površine združiti v večje enote in s tem omogočiti strojno obdelavo.

Z razonizacijo se namerava v izključno živnorejjskih predelih (okolice Zagorja, Izlaka, Mlinš) pridelovati le krmo za potrebe živi-

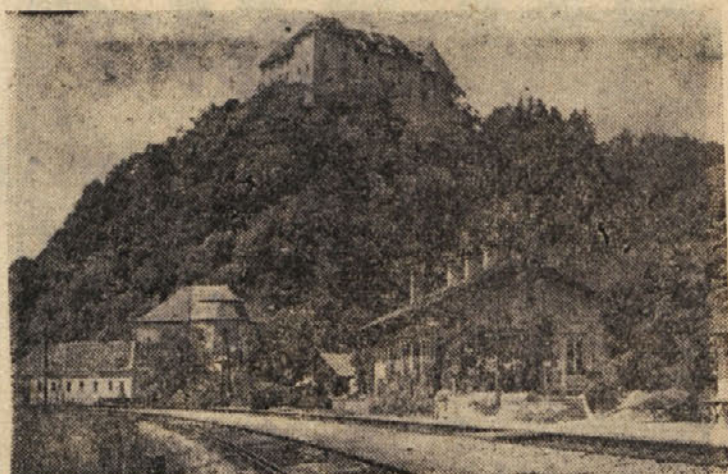
nore, v kombiniranem predelu (Cemšenik, okolica Mlinš) pa še krompir za trg in krmo, v tretjem rajonu, v Podkumu, pa naj bi se gojilo govedo mesnega tipa.

Zaradi stalnega zmanjševanja orne površine spričo stanovanjskih gradenj, rudarjenja in večanja površin v hribovitih predelih — kar je posledica pomanjkanja delovne sile — bodo skušali dvigniti kmetijsko proizvodnjo na ostalih površinah s kooperacijo in agrotehničnimi ukrepi.

Plan kooperacije v gospodarskem letu 1960/61 je zajel 21 odstotkov obdelovalne površine ali 779 ha ter je bil percentualno izvršen z 82 odstotki.

Nova kmetijska zadruga Zagorje ob Savi, v katero so se združile štiri dosedanje zadruge na občinskem območju bo z večjimi finančnimi sredstvi, strokovnim vodstvom in pravilnimi organizacijskimi prijemi važen činitelj pri obravnavanju in uresničevanju naprednih teženj v kmetijstvu. Občinski ljudski odbor bo ta prizadevanja v lastnem interesu brez dvoma podprl.

(tv)

GRAD RAJHENBURG, pod njim železniška postaja, sedaj Brestanica imenovana. — Ali nisi morda tudi ti eden izmed tistih desetstoseč slovenskih ljudi, ki jih je pred dvajsetimi leti nemški fašizem iztrgal iz svojih domov, jih vozil v rajhenburski »Umsiedlungslager«, nato pa skozi vrata rajhenburskega gradu tiral v brezdomstvo, bedo in trpljenje?

Krajevni odbor ZB NOV v Brestanici je sporazumno z občinskim odborom ZB NOV v Vidmu-Krškem ter Republiškim zborom ZB NOV sklenil letos ob dvajsetletnici preseljevanja postaviti pod rajhenburskim gradom spomenik, ki naj bi še pozni znanec dostojno in zgovorno pričal, kako si je nemški fašizem zamislil »osvoboditev« slovenskega ozemlja.

Morda lahko pomoreš pri tej akciji z dobrim nasvetom? Prosimo te, sporoči ga Krajevni odboru ZB NOV v Brestanici, pošta Brestanica.

Kot je pred dvajsetimi leti val preseljevanja zajel vso slovensko zemljo, tako naj letos akcija za postavitev spomenika 60.000 izgnancem pod gradom v Brestanici razgljibe vse še živeče slovenske izgnance in njihove družine ter slovenske delovne množice sploh, da bo spomenik dostojen naše ljubezni do rodne slovenske grude, katere nas je hotel nemški fašizem za vsako ceno oropati in jo za vedno ponemčiti.

Ustanovitev izobraževalnega centra za kadre v kmetijstvu?

Kako bo odločila skupščina OZKZ?

Nedavno sem se pogovarjal v Litiji z ing. Francem Prijateljem o težavah v delu osebja, ki je zaposleno v kmetijstvu. Zlasti težavno je delo v kmetijskih zadrugah, ki so v neprimerno težjih pogojih kot kolegi na kmetijskih gospodarstvih. Delo v kmetijskih zadrugah zahteva od osebja veliko mero poznavanja družbenih problemov in prav političnega vpliva na svojem področju. To je potrebno zlasti pri uveljavljanju proizvodnega sodelovanja med kmetovalci in zadrugami.

KAKO NAJ SE ČIMBOLJ IZOGNEMO NAPAČAM, KI IMAJO ZA POSLEDICO GOSPODARSKO ŠKODO?

»Na predsedstvo Okrajne zveze kmetijskih zadrug smo razpravljali o tem,« je pripovedoval ing. Prijatelj. »Nekdo je menil, naj ustanovimo pri zadrugah izobraževalne centre. Imam nasproti predlog: — ustanovitev izobraževalnega centra za kadre v kmetijstvu za območje vsega okraja. Ta center naj bi analiziral organizacijo dela v zadrugah, organizacijo proizvodnje v njih, njihovo strojno službo in podobno. Seveda bi moral imeti tak center izkušene ljudi iz proizvodnje, da bi lahko posredovali v polni meri prakso, osveženo s teorijo in ne narobe. Takšen izobraževalni center sem videl v Novem Sadu in menim, da je nadvse koristen.«

KOMU VSE NAJ BI BIL TAK CENTER NAMENJEN?

»Vsem kadrom v kmetijstvu, tako strojnikom kot upravnikom,

vodjem ekonomskih enot in sploh vsem, od katerih je kolikoli odvisen uspeh zadrug. Na občinskih seminarjih naj bi zadrugo zastopal po eden iz enakega položaja in leta naj bi ob vrnitvi v zadrugo posredoval pridobljeno snov vsem ostalim v zadrugi. Tako bi se izognili sleherni negotovosti in ohranili tovarše, ki so sicer dobri delavci na svojem področju, so pa manj iznajdljivi.«

KAKO JE SPREJELO PREDLOG PREDSEDSTVO OZKZ?

»Predsedstvo OZKZ je sklenilo, naj obravnava predlog skupščina, ki bo v soboto. Torej so predlog resno sprejeli. Praktična šola iz organizacijsko-gospodarskega področja je pač vsem v zadrugah zelo potrebna. Do neke mere lahko trdim, da je tako investiranje v človeka prav tako koristno kot investiranje v proizvodnjo. Obenem pa je to interesantna oblika vzgoje, ki bi jo gotovo z veseljem sprejela tudi vsa mladina. Morebiti velja to najbolj za traktoriste in kmetijske strojnike, ki si nekako ne najdejo mesta med kmetij-

stvom in drugimi poklici, čeprav je njihov poklic zelo odgovoren med kmetijskimi poklici.«

Trenutno bi lahko bil takšen izobraževalni center za kadre v kmetijstvu (ali s podobnim imenom), recimo v Ponovičah, kjer je vse na razpolago, tudi 60 letišč, lahko pa tudi v Podsmredu, ki je bližje prometnim zvezam, kar bi ustrezalo osebjem centra. Navsezadnje ne gre za veliko osebje in velik obseg v začetku. Začeli bi morda le s tremi predavatelji in nemara z najboljšimi aktualnimi temami: — za upravnike zadrug, za vodje ekonomskih enot oziroma o organizaciji gospodarstva v kmetijstvu.

KRITERIJE ZA OCENJEVANJE UČINKA JE V KMETIJSTVU TEŽE DOLOČITI KOT V INDUSTRIJI

Kmetijska zadruga v Litiji združuje šest dosedanjih kmetijskih zadrug in obrat Ponoviče-Grmače. Združitev kmetijskih zadrug je posledica gospodarske nujnosti, vendar ima za posledico še neizpeljanost celotnega procesa gospodarjenja. Kljub temu so se že posvetili uvajanju ekonomskih enot. Samostojne ekonomske enote naj bi bile posestvo Ponoviče-Grmače, kmetijska in gozdarska enota.

Ker je v kmetijstvu, ki je v obsegu kmetijske zadruge, potrebno združevati družbeno politične kvalitete osebja z njihovo strokovno tehnično usposobljenostjo, je težje določiti kriterije za ocenjevanje učinka kot pa za delavce v industrijski in ostali proizvodnji. Zlasti pomembno je to v proizvodnem sodelovanju z zasebnimi proizvajalci, ko gre za določen proces družbeno politične pripravljenosti zasebnih proizvajalcev, ki so v dobri meri konservativnega stališa.

Posvetovanje in izobraževanje zaposlenih v rudarstvu

Okrajni svet iz Ljubljane je pred dnevi sklical v Trbovljah poseben posvet o strokovnem izobraževanju v rudnikih na območju ljubljanskega okraja.

Po uvodnih mislih o vsebini strokovnega izobraževanja na Rudniku Trbovlje-Hrastnik, ki jih je povedal tov. Franc Pirc, vodja izobraževalnega centra, se je razvila pisana razprava. V njej so sodelovali zastopniki rudnikov Kočevja, Črna-Kolina, Litija, Zagorje in zastopnik Tehnične rudarske šole.

Iz prirejenih misli povzemamo, da se je v glavnem oblikovalo mnenje, da je izobraževanje v rudarskem poklicu bolj zapleten proces kot v drugih dejavnostih glede na to, da delovno mesto jamskega kopača zahteva od njega dokaj širo strokovnost kot v drugih poklicih. Nadaljnja težkoča pri usposabljanju se poraja, da ima zaposlena delovna sila nižjo splošno izobrazbo glede na to, da se je rudarski poklic v določeni meri zapostavljal, zlasti da je zanj potrebna predizobrazba. Če hočemo odpraviti to napačno gledanje in zaposlene usposobiti ne le za dobre proizvajalce, marveč tudi za dobre upravitelje, potem je nujno, da se za rudarski poklic zahteva večje predznanje oziroma, da ga je nujno treba posredovati, bodisi s sprememljenim načinom izobraže-

vanja za delovno mesto (večerne rudarske nadaljevalne šole) ali preko večernih osemletnih pri delavski univerzi.

Rudarski poklic oziroma izobraževanje rudarjev je toliko bolj zahtevno, ker je ta poklic glede na značaj dela vezan na vrsto varstvenih ukrepov, na potrebno starost za delo v jami in še posebej na veliko fluktuacijo, ki je še vedno občutna.

Zborovalci so se tudi dogovorili glede izdelave enotnega koncepta programa izobraževanja posameznih poklicev oziroma delavcev na delovnih mestih in da se okvirni programi prilagodijo potrebam posameznih rudnikov.

Posvetovanje ni v celoti razčistilo vprašanje obstoječih šol, jasno je pa, da je potrebna potreba po sistematičnem izobraževanju rudarskih kadrov.

Nova šola v Čemšeniku

Kdor pride iz Zagorja preko Kotredže v naš kraj, bo že od daleč zagledal veliko novo poslopje, ki se dograjuje ozir. dovršuje. Ta stavba je nova šola, ki jo gradi ObLO Zagorje in bo v jeseni izročena mlademu rodu v uporabo. Imela bo svetle in velike učilnice, mlečno kuhinjo in vse ostale prostore, ki so potrebni šoli za nemoteno delo. Vse hvale je pa vredno to, da je pri šoli zgrajeno tudi stanovanje za učitelja, saj je bilo to prav tako potrebno kot šola sama.

Do sedaj je šola gostovala v dveh tujih poslopjih brez vsakega prostora za učila, orodje, delavnice itd. ObLO Zagorje kakor tudi KO Čemšenik sta ugotovila, da ne mo-

re biti govora o reformirani šoli, dokler se bodo učenci stiskali v temnih in majhnih prostorih ter v zastarelih klopih, ki škripljejo, če se otrok v njih le malo premakne.

Domačini so podprli gradnjo šole s prostovoljnim delom in lesom in le tako se je posrečilo zgraditi poslopje, ki bo v ponos domači okolici in vsej občini. Učiteljstvo bo rado službovalo v takem kraju, kjer bo imelo na razpolago ugodno stanovanje.

Z dograditvijo šole bo pa KO Čemšenik rešen velikih skrbi, kje najti prostore za pošto in družbene organizacije, ker bodo v ta namen na razpolago prostori, ki so služili do sedaj za učilnice in stanovanja učiteljstva. Čemšenik se

bo, z novo šolo uvrstil v napredno vas še bolj, saj imamo tu kino, igralsko dejavnost, šola bo pa lahko spopolnjevala svojo dejavnost, kar sama do sedaj ni mogla, kakor se danes od nje pričakuje.

Lokalni avtopromet bo boljši

Velikokrat se slišijo kritike na račun trboveljskega »Avtoprevoznništva«. Potniki se razburjajo, da avtobusi ne vozijo po voznem redu, da niso plačali vozovnice zato, da se peljejo stisnjeni kot sardine; skratka, da ni kulturnega in sodobnega prevoza. In res, vsakdo, ki se vozi z avtobusom, se morda vsaj potihoma, če že ne na glas strinja z nergačem. Ni dobro — pa upajmo, da bo kmalu boljše.

Potniški vozni park pri »Avtoprevozništvu« je zelo star. V prometu je še stari TAM. Do nedavnega sta vozila še oba Csepela ter Goša in Saurer na lokalni progi, v Ljubljano pa je vozil novi petindvajsetletni TAM. To zaradi zastarelosti avtobusov in delno tudi zaradi nediscipliniranih potnikov je bil potniški promet slab.

Ker podjetje samo ni moglo kupiti novega avtobusa, da bi vsaj delno izboljšalo potniški promet na lokalnih progah, je lani zaupalo ObLO, ki jim je kupil nov avtobus FAP. Po sklepu ObLO, da naj se prodajo stara vozila in kupijo nova, je »Avtoprevoznništvo« že prodalo enega Csepela, kmalu pa bo še drugega. Za dobljena sredstva prodanih avtobusov bodo kupili nov avtobus »Alfa« za lokalni promet. Ker pa je sedanji 25-sedežni TAM premahen za medkrajevni promet, imajo v načrtu nakup avtobusa, da bi tako zadovoljili vse potrebe

in da bi res lahko kulturno prevažali potnike.

In ne samo nerganje potnikov, temveč tudi ekonomska računica nam kaže, da bi z dobrim voznim parkom ne samo zadovoljili potnike, temveč dosegli tudi to, da ljudje ne bi hodili kupovat v druga mesta (Ljubljano ali Celje, ker so ugodnejše zveze), da bi se promet občutno dvignil v Trbovljah — v središču Zasavja.

Kljub vsem težavam, s katerimi se bori »Avtoprevoznništvo« (mimo sredstev za vzdrževanje vozil in za nakup novih) se v podjetju trudi, da bi izboljšali potniški promet. V tem prizadevanju jim zelo pomaga ObLO.

Na zadnjih zborih volivcev so prebivalci izrazili željo, da bi podaljšali lokalne proge do Elektrarne in Gabrskega. Toda ker ni to prostora za obračun avtobusov, niso mogli ustreči njihovi želji.

»Avtoprevoznništvo« upajo, da bodo z novim avtobusom za sto potnikov — dobili ga bodo julija — lahko glede na novi vozni red (uvedenih je bilo veliko novih vlakov) in če bo ObLO kril razliko s permanentnim prometom (avtobusi bi vozili vsake pol ure) zadovoljili potnike. Seveda bi pa potnik moral morda počakati kakih pet ali dvajset minut na prihod avtobusa, kar bi bilo vsakega boljše kot sedaj (pri jutranji brzomotorni 8.17 so morali potniki peš v Trbovlje).

Potrebno bi bilo, da bi podjetje vzelo iz prometa stare avtobuse, s katerimi ima izgube in da bi čimprej uvedlo ekonomičnejše avtobuse.

jas

EKONOMSKE ENOTE V PREDLINICI LITJA

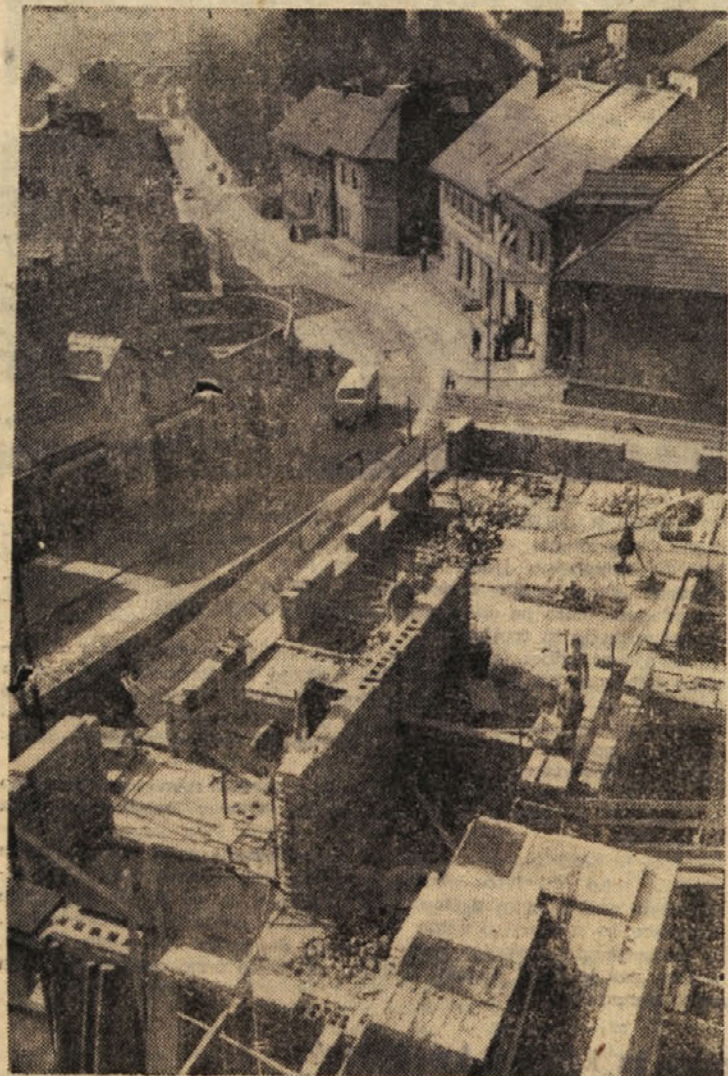
Po poročilih iz Predlinice Litija in iz drugih virov je znano, da so v tej tovarni med prvimi v okraju začeli uvajati nagajevanje po sistemu ekonomskih enot. V teku dveh let so si pridobili že precej izkušenj in temu ustrezne uspehe. Poudarjajo zlasti dva podatka, ki govorita o tem: povečanje proizvodnje za 24 odstotkov in povprečne plače, ki se je dvignilo od 16.000 na 22.000 din. Od formiranih 28 ekonomskih enot jih bo nekaj združenih, ustrezno procesu proizvodnje. Zanimivo je zlasti to, da se proizvodnja povečuje kljub temu, da se je število zaposlenih zmanjšalo.

Z gospodarjenjem v smislu ekonomskih enot in v smislu decentralizacije delavskega upravljanja, ki se začneja z uvedbo evetov delovnih skupnosti, zasledujejo v tovarni z uspehom predvsem težnjo po povečanju finančne discipline, izkoriščanje notranjih rezerv in povečanje produktivnosti. Vse to temelji na specifičnosti pogojev njihove proizvodnje v gospodarstvu in predvsem na perspektivnem obravnavanju gospodarjenja tovarne.

Občinski svet iz Ljubljane je pred dnevi sklical v Trbovljah poseben posvet o strokovnem izobraževanju v rudnikih na območju ljubljanskega okraja. Občinski svet iz Ljubljane je pred dnevi sklical v Trbovljah poseben posvet o strokovnem izobraževanju v rudnikih na območju ljubljanskega okraja. Občinski svet iz Ljubljane je pred dnevi sklical v Trbovljah poseben posvet o strokovnem izobraževanju v rudnikih na območju ljubljanskega okraja.

Otroci so si sami zgradili igrišča

Sedaj je sstanovanj, hiša Cementarne, ki jo gradi gradbeno podjetje »Zasavje«, že pod streho. — Na sliki: stavba v času, ko so jo gradili

Terenska organizacija SZDL — Alojza Hohkrauta je lani ustanovila mladinski hišni svet, v katerega je bilo vključeno 25 mladincev. Takoj po ustanovitvi so mladinci začeli delati pri gradnji otroškega igrišča. Toda ko je ostala mladina sosednjih naselij videla prizadevanja svojih vrstnikov, so se začeli vključevati v ta mladinski hišni svet tudi mladinci ostalih devetih hišnih svetov, tako da je sedaj vključeno v mladinski hišni svet Alojza Hohkrauta — Center Trbovlje že nad 300 mladincev. Dotedanji odbor mladinskega hišnega sveta je sklical v okviru terenske organizacije SZDL Alojza Hohkrauta sestanek. — Izvolili so nov odbor in sprejeli predlog o vsakomesečnem pobiranju članarine v višini 10 din ter sprejeli osnutek del za novo otroško igrišče ter za rokometno in košarkarsko igrišče. Dela na starem otroškem igrišču so opustili in začeli z delom najprej na novem otroškem igrišču ter kasneje na ostalih dveh igriščih.

Ker jim pa terenska organizacija SZDL Alojza Hohkrauta ni mogla zagotoviti zadostnih finančnih sredstev in ker so s članarino in prostovoljnimi prispevki imeli premalo sredstev, da bi lahko začeli in uspešno dokončali zadane naloge, so zaprosili nekatera trboveljska podjetja za materialno pomoč. Tako jim je Rudnik dal 50 tisoč din, Metalija jim je dala rekvizite v vrednosti 150 tisoč, Stanovanjska skupnost Center Trbovlje jim je preskrbela rekvizite,

Komunalna Trbovlje jim bo naredila klopi in dala 10 vreč cementa. Odpad pa jim je za staro železo plačal 50 tisoč dinarjev. S prispevki iz članarine in finančno in materialno pomočjo podjetij so se vrgli na delo. Pri njihovem delu jim je pomagala terenska organizacija in sami prebivalci, toda levji del so opravili mladinci sami. Otroško igrišče bodo predali svojemu namenu 4. junija.

Za naloge si niso zadali samo ureditev igrišč, temveč so tudi uredili poti hiš do glavne ceste.

Na skupnih sestankih kritično obravnavajo vse svoje delo in nekatere svoje člane seznanjajo z nameni svoje organizacije.

Med počitnicami so razen dela na igriščih organizirali tudi krožke za člane, ki jim je šlo v šoli bolj slabo. Delovali so krožki za matematiko, za angleščino, za zgodovino, za zemljepis in za slovenščino. Pozitivni rezultati krožkov se se že pokazali, saj je že več kot polovica dijakov, ki so imeli slabo oceno iz enega ali drugega predmeta, popravila slabe ocene. Lani

so priredili maskarado, v kateri je sodelovalo približno 120 otrok. — Vsako masko so nagradili.

Za letošnje počitnice so že zbrali oziroma prihranili 70 tisoč din. S tem denarjem bodo obiskali nekatere kraje, znane iz NOB. Prav tako bodo sodelovali tudi z eno brigado pri gradnji trboveljske bolnišnice.

V nadaljnjem prizadevanju jim želimo še veliko uspehov in upamo, da bo njihovo delo rodilo lepe sadove.

Kako potekajo dela na pokrivanju Trboveljsčice

V okviru urbanističnega načrta Trbovlj ter zlasti glede na razširitev in rekonstrukcijo Cementarne je SGP »Zasavje« ​​že lani začelo pokrivati ​​strugo Trboveljsčice na odseku žel. postaja — upravno poslopje Cementarne. Po pokritem delu Trboveljsčice in za sedanjim upravnim poslopjem Cementarne bo telda trasa nove ceste.

Mimo drugih težav pri regulaciji in pokrivanju potoka je ostalo še nerazrešeno vprašanje pri naplavljanju predložene situacije pri investitorju. Nedavno neurje je napravilo precejšnjo škodo — približno je škoda ocenjena na milijon pet sto tisoč dinarjev

— in začasno prekinila nadaljnja dela. Čeprav je načrt predvideval, da bodo dela pri pokrivanju Trboveljsčice končana novembra, upa SGP »Zasavje«, da bodo dela končali že avgusta ali septembra.

Do dotoka hudournika z Zelene trave bodo potok pokrili, od tu naprej pa ga regulirajo, oziroma poglabljajo strugo Trboveljsčice. Da bi nova trasa lahko tekla ravno, so ponekod morali poglabiti strugo samo za 20–30 cm, drugod pa za 1,5 m. Pri rudniški žagi so morali podreti stare podporne zidove in napraviti nove.

Da bi pa lahko izpeljali trase nove ceste Sušnik — žel. postaja, je še potrebna poglabitev struge Trboveljsčice od hiše Retje 6 in zato, da bi lahko zgradili nov most pri Sušniku. Dela pri regulaciji potoka potekajo v redni in bodo kmalu zaključena.

Stari urbanistični načrt za rekonstrukcijo nakladalne rampe in za rešitev železniškega vozlišča (načrt za rešitev tega vozlišča delajo na upravi železnice) so urbenisti zavrgli. Nov urbanistični načrt pa še ni sprejet, tako da je to vprašanje ostalo še nerešeno.

Presenečenje na Dobovcu

V nedeljo, 21. maja, je bil krasen spomladanski dan. Že v jutranjih urah je bilo opaziti vzhod okrog gasilskega doma na Dobovcu. Kmalu se je zvedelo, da se domači gasilci danes kot ves teden marljivo pripravljajo na izvedbo verižne gasilske vaje, združeno z gasilskim društvom Elektran Trbovlje.

Člani kot članice so z vso vnemo vadili ob svojih motorikah, tako da ob določeni uri, ob enajstih dopoldne, izvedejo vajo, s katero naj bi bil tudi zaključeno gasilski teden, združen s počastitvijo 20-letnice revolucije.

Točno ob določeni uri je pa veliko število domačinov kot izletnikov doživelo veliko presenečenje: proti gasilskemu domu na Dobovcu je pripeljal tov. Franc Klopčič, sofer Elektran Trbovlje, avto z gasilci in vsem potrebnim gasilskim orodjem.

Bilo je nemalo začudenja, vzkljanja in ploskanja, saj je bil to prvi avto, ki si je upal na tako težko pot.

Ob prijateljskem srečanju obeh društev so z delom takoj pričeli. Samo nekaj minut je trajalo in vsa vasa je bila prepletena z gasilskimi cevmi. Vse tri motorke so delale in voda je brizgala v petih curkih na vse strani po vaških

strehah. Preko sto gledalcev je ves čas opazovalo vaje gasilcev. — Vsi so se čudili gibčnosti in spretnosti gasilcev in gasilk, ki so skoraj blisk hitro švigali sem in tja in urejali, da je bilo vse prav.

Po končani vaji je poveljnik domačih gasilcev, tov. Janez Dolanc, v kratkih in jedrnatih besedah tolmačil pomen žene in pionirjev v gasilstvu. Poudaril je, da je gasilsko društvo vedno enotno pripravljeno ob požarih in drugih nesrečah ščititi ljudsko in osebno imovino.

Nato je bila v gasilski dvorani za vse sodelujoče pripravljena skromna zakuska. Ob veseljem razpoloženju in ob spremljavi harmonike in petja so se člani obeh gasilskih društev še bolj spoznali in si obljudili, da se bodo še tesneje povezali. — V popoldanskih urah je mimoidoči fotograf vseh 46 članov in članic pred gasilskim domom slikal. Se enkrat je daleč po vasi zadonelo veselo prepevanje in vzkliki gasilskemu tednu in gasilstvu sploh.

Zatrobil je avto, gostje — gasilci so vstopili v svoje vozilo ob pozdravu »Na pomoč!« — domačini so se pa razšli na domove z željo, da bi taka srečanja še doživeli. Milena Jamšek

NAŠ RAZGOVOR

Širši družbeni prijem

Na naših cestah je iz dneva v dan vse več motornih vozil. Večkrat se nam pogled ustavi na avtomobilu ali pa na motorju z oznako — auto šola —. Vse večji promet in hiter napredek tehnike zahtevata od vsakega voznika obširno znanje iz motoroznanstva in odlično poznavanje cestno prometnih predpisov. Da bi pa bodoči vozniki res lahko čim prej obvladali obširno učno snov, jim pomaga AMD Trbovlje s tečajem za bodoče voznike amaterje. Predsednik AMD Trbovlje Alojzu Supanu smo zastavili nekoliko vprašanj v zvezi z delom AMD.

KOLIKO ČASA ZE DELUJE AMD IN KAKŠEN JE NJEGOV NAMEN?

»Društvo obstaja že od leta 1946. Ustanovila pa ga je na pobudo privatnih voznikov AMZ Slovenije. Njegov glavni namen je bil

zbrati lastnike motornih vozil v eno organizacijo. Toda z vse hitrejšim naraščanjem prometa je sedaj glavni namen društva usposabljanje bodočih voznikov. Že od leta 1953 so bili prvi tečaji za voznike amaterje. Društvo je imelo prej dva motorja in tovornjak, s katerim smo razvažali privatnikom. Na pobudo samih voznikov amaterjev smo pri društvu ustanovili posebno šolsko komisijo, ki se ukvarja z vzgojo bodočih voznikov. Naše delovanje se je razmahnilo leta 1958, ko nam je OBLO dodelil nekatere prostore reševalne postaje v Zg. Trbovljah. Dal nam je tudi osebni avtomobil »Skoda«. Istočasno nam je pa delovni kolektiv Cementarne dal »OPEL—Kapiteana«. Iz sklada, ki se nabira od tečajev, je društvo kupilo še motorno kolo »Galeb«.

ALI STE ZADOVOLJNI Z DOSEDANJIM DELOM

»Dosedanje delovanje društva je v glavnem zadovoljivo. Toda s starim voznim parkom društvo ne more uspešno delovati. Oba osebna avtomobila sta že zelo slaba in imata zelo veliko porabo goriva in bo treba kmalu kupiti nov, bolj ekonomičen osebni avtomobil — Fiat ali pa Späcka. S tema dvema starima avtomobila ne moremo zadovoljiti vse tečajnike, saj morajo še sedaj čakati po več dni, da pridejo na vrsto za praktično vožnjo. Samo lani je 421 tečajnikov opravljalo izpite za voznike amaterje. Od lani pa dobijo 647 ljudi obiskovalno tečaje za mopediste. Zaradi slabega voznega parka in ker nimamo večje predavalnice, ne moremo biti zadovoljni. Uspehi bi bili večji, če bi imeli dober kader — veliko pomanjkanje kadra je čutili od takrat, ko so ustanovili avtomoto sekcijo v okviru Ljudske tehnike v »Mehaniki« ​​in STT. Edina rešitev za dobro delovanje društva je združitev — imeli bi dober kader, večje število članov in veliko boljši voznik park.«

ZAKAJ LETOS NI BILO TRADICIONALNIH AVTO—MOTO DIRK?

»Prejšnja leta so stale dirke okoli 800.000 din, toda zaradi novega zavarovanja tekmovalcev in zvišanih nagrad po pravilniku bi porabili vsaj 1.200.000 din. Na ustopini in z veselico bi morda dobili 200.000 din, razliko bi pa morali sami poravnati. Toda mi nimamo denarja. To so glavni vzroki, zaradi katerih nismo mogli letos prirediti dirk.«

jaz

Zakaj še niso sklenili pogodbe med Zavodom za soc. zavarovanje in zdravstvenimi institucijami v okraju

Pretekli teden je bilo v Trbovljah posvetovanje o sprovažanju zakona o finansiranju zdravstva. Posvetovanje je sklical Okrajni sindikalni svet iz Ljubljane in so se ga udeležili v glavnem predsedniki upravnih odborov zdravstvenih institucij, predsedniki sindikalnih podružnic, zastopniki po-

družnic socialnega zavarovanja in zastopniki občinskih sindikalnih svetov iz Hrastnika, Zagorja, Litije in Trbovlj.

Iz posvetovanja povzemamo, da so se vse zdravstvene ustanove — bolnišnice, zdravstveni domovi — dokaj angažirali za sprovedbo zakona o organizaciji in finansiranju zdravstvenih zavodov, da so v glavnem izvoljeni samoupravni organi — upravni odbori zavodov. Prav tako so izdelana nova pravila, osnutki pravilnikov o delovnih razmerjih in osnutki pravilnikov o razdeljevanju osebnih dohodkov. Največja ovira v tej ključni fazi je vsekakor dejstvo, da niso sklenjene pogodbe o plačevanju storitev z Zavodom za socialno zavarovanje in zdravstvenimi domovi.

Pri tem se poraja dvojje mišljenje — in sicer da se na predlog zavoda sklenejo pavšalne pogodbe, medtem ko so v nekaterih domovih mnenja, da se sklenejo pogodbe za storjene usluge.

Nadalje je bila prinesena v kritični luči ugotovitev, da zavod za socialno zavarovanje ob sklepanju pogodb priznava v kalkulacijah le lanskoletne plače plus 10% povzvišanje. Potrebno pa bi bilo po vsej logiki priznati tudi formiranje določenega procenta skladov za domove, da bi le-ti lahko poslovali na samostojni bazi.

Posvetovanje je doseglo namen, da je osvetlilo trenutne težave zdravstvenih domov oziroma institucij ter razčlenilo nekatera aktualna vprašanja v zvezi z re-

organizacijo zdravstva oz. uvedbo organov samoupravljanja in uvedbo dohodka kot merila za nagradjevanje zaposlenih.

MAMA JE PROTI

Le nekaj dni nas loči od slovesnega zaključka šolskega leta. Šolske učilnice bodo prazne, potihnil bo veseli in razposajeni življenjski šolski hodnik, strah pred spriševanjem in napetost pri šolskih nalogah bosta prenehala za dobo dveh mesecev.

Učence, ki to leto za vedno zapuščajo šolske prostore osnovnih šol, pa ravno te dni teži vprašanje — kam sedaj?

Mira bi bila rada šivilja, Jože se

že vidi za volanom, Jelka bo učiteljica, Nada boče nadaljevali — gimnazijo, Ivan bo tehnik.

Koliko tihih in skritih želja! Mladi petnajstletniki ubijajo, delajo načrte, premišlujejo in si delajo skrb. Ravno v tem trenutku jim je potreben človek, ki se jim zna približati in jih razume.

Kdo je prvi, ki jim mora pomagati?

DRUZINA JE PRVA, ki je dolžna pomagati, saj je z otrokom naj-

bolj povezana, zato lahko pri izbiri poklica zelo koristi ali pa škoduje.

Ko prebiram šolske naloge, se mi misli ustavijo posebno dolgo pri nalogi, ki se glasi:

»Od teh poklicev mi je najboljši vsekakor eden, za katerega pa je mama proti. Kaj naj storim?«

Mislim, da ne bo odveč, da so tej mami in njej enakim namenjen moje besede.

Najbolj škoduje družina, ki se ne sklada z željo otroka glede izbire poklica in hoče sama brez interesa otroka, odločiti o izbiri. Ali ne ubija taka družina otroku voljo in mu duši zanimanje in ovira prizadevanje?

Slaba je tudi družina, ki prepoveda vso odločitve otroku, da si sam izbira, sam tava od poklica do poklica, brez nasvetov in brez pomoči.

Niso redke izjave učencev, ki v zadnjem tednu pouka govorijo: »Ne vem, kaj bi, če se ne odločim sam ne vem; nihče mi ne pomaga.« Z ustanovitvijo poklicnih posvetovalnic so starši dobili močno oporo pri reševanju te važne naloge.

Kadar ni rešeno vprašanje izbire poklica doma in v šoli, ki ima danes važno vlogo pri tem, naj se starši obračajo za pomoč na ustanovo.

V Trbovljah imamo poklicno posvetovalnico v stavbi poleg Sindikalnega doma, kjer starši lahko dnevno dobe nasvete. Na vsaki uri je določen tudi učitelj, ki je član komisije za poklicno usmerjanje mladine in ima nalogo, svetovati zraven razrednega učitelja mladim ljudem.

Ako bodo vsi, ki so dolžni pomagati mladoletnikom: družina, šola in poklicna posvetovalnica, prišli na pomoč dorajajoči mladini, bodo odpadle mnoge skrbi, mnoge težave in naša mladina si bo lahko izbrala boljše in pravilno pot v bodoče življenje.

Zasavski planinci so se zbrali na Jančah

Pred nedavnim ja zasedal v planinski koči na Jančah koordinacijski odbor vseh zasavskih planinskih društev, ki združujejo v enajstih organizacijah preko šest tisoč članov. Obravnavali so organizacijska in gospodarska vprašanja svojih društev, še več so pa razpravljali o Zasavski planinski poti Kumrovec—Kum, katero je prehodilo 142 planincev in prešlo za to častni znak. Taki sestanki so se izkazali kot zelo koristni glede vsklajevanja cen uslugam v vseh planinskih postojankah od Bohorja do Janč in pa za izdelavo skupnega koledarja za pripravo večjih planinskih prireditev v Zasavju. — Zedinili so se, da bo Tabor mladih planincev 18. junija na Čemšiški planini, ko bo Planinsko društvo Zagorje odprlo zraven dosedanjega nov planinski bivač in s tem doseglo stalno oskrbovanje te postojanke. — Na Bohorju bo konec avgusta prav tako mladinski tabor v večjem merilu, kjer pričakujejo obisk iz sosednje Hrvaške. — V počitniških mesecih bodo planinska slavlja v počastitev 20-letnice vstaje še na Mrzlici, Kumu in Kalu, medtem ko bo Planin-

ske društvo Dol pri Hrastniku slovesno odprlo nov planinski dom na Gorah nekako sredi avgusta.

Za zasavsko planinsko transverzalo je koordinacijski odbor izdelal doslej preko tisoč kontrolnih legitimacij, iz česar se vidi, da je zanimanje vedno večje in da se zanjo zanimajo sosedna hrvaška planinska društva, katerim terenske prilike niso toliko poznane kot domačim planincem. Zato je skrajni čas, da se izda Vodič po tej poti, ki bo služil ne samo planincem, ampak tudi vsem ostalim, ki se zanimajo za preteklost Zasavja, posebno še za dogodke na tem področju v časih NOB. Bogato gradivo s slikovnimi prilagami je že zbrano in čaka le na ugodnejše finančne prilike, ki bodo omogočile izdajo tako zaželenega Vodiča. Planinski veteran Vitko Jurko je v prijetnem mehkem stilu zbrano gradivo uredil in ga dopolnil s slikami, ki bodo ta Vodič poestriple in mu dale podoben literarno obdelanega potokaza od Kumrovc do Kuma.

Za pomoč pri izdaji tega Vodiča so bodo planinci obrnili na vse ob-

činske ljudske odbore v Zasavju, da bi s skupnimi močmi čimprej omogočili izdajo te knjige in jo predvsem mladi generaciji izročili na pot.

Razvoj turizma narekuje tudi planinskim društvom modernizacijo opreme in izboljšanje oskrbe

v zasavskih planinskih postojankah, zato je tudi to vprašanje predmet razprav na stalnih sestankih tega koordinacijskega odbora, ki je že doslej z rezultati dela opravil svoj obostoj ter zasluži priznanje in pomoč za nadaljnje delo.

Pri igri je prijetno, kadar ni šole

OD SREDE DO SREDE

Obveščevalec

Tedenski športni pregled

Dežurna služba zdravnikov v tem tednu:

- 8. junija dr. Mihaela Drnovšek
- 9. junija dr. Ludvik Kramberger
- 10. junija dr. Ludvik Kramberger
- 11. junija dr. Ludvik Kramberger
- 12. junija dr. Vladimir Južnič
- 13. junija dr. Vladimir Kromorow-sky
- 14. junija dr. Mihaela Drnovšek
- 15. junija dr. Ludvik Kramberger

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem primarju dr. Krasniku, ki me je že drugi rešil hudih muk in bolečin ter tudi smrti.

Zahvaljujem se nadalje strojnemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice, ki je imelo z menoj mnogo truda. — Hinko Feržič, Trbovlje.

PREKLICI

Podpisani predklicem besede, katere sem osebno izrekel Martinu Kmetu iz Hrastnika, za katere sem naknadno ugotovil, da so ne-

ZAHVALA

Ob tragični izgubi naše drage hčerke, sestre

OLGE OMERZA

se prav iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam ob tej težki izgubi bili ob strani.

Posebno se zahvaljujem sodnikom Umehovim, sosedom in vsem tistim, ki so njen prani grob obsuli s cvetjem in vencem, vsem govornikom, pevcom »Zarje«, delavski godbi in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Se enkrat prisrčna hvala.

Zalujčeta družina Omerza

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečene tolažilne besede, za poklonjene vence in številno spremstvo na zadnji poti, vsem govornikom, godbi in pevcom za poslednje slovo ob grobu našega prerano umrlega

IVA RUPNIKA

se prisrčno zahvaljujem.

Posebno zahvalo naj sprejme celotni kolektiv STT za vso skrb in pomoč, ki smo jo bili deležni v naših najtežjih urah.

Zena Anica, sin Vanja in Miran, oče z ženo Štefko in Hrušovarjevi

RAZPIS

Razpisna komisija pri Industrijski kovinarski šoli Strojne tovarne Trbovlje objavlja natečaj za vpis v oddelke čistočinske Industrijske kovinarske šole STT Trbovlje za odrasle za šolsko leto 1961/62.

Pogoji: popolna osemetka in 3-letna zaposlitev kot polkvalificirani delavec.

Kandidati naj v razpisnem roku od 1. do 15. junija dostavijo na upravo Industrijske kovinarske šole STT Trbovlje pisane prošnje, kolkovane s 50 din državne takse;

zadnje šolsko spričevalo;

potrdilo o polkvalifikaciji in triletni zaposlitvi;

pisemno izjavo (osebno ali gospodarske organizacije) o plačevanju šolnine.

Priloge: pouka je 5. septembra.

Vse nadaljnje informacije v zvezi z vpisom ali šolanjem daje Uprava šole, Trbovlje, Novi dom 60, telefon št. 80-213.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Industrijski kovinarski šoli STT Trbovlje objavlja natečaj za vpis učencev v I. letnik v šolskem letu 1961/62. Šola bo sprejela 60 učencev.

Pogoji: Dokončana osemetka, oziroma šest razredov osnovne šole, starost največ 18 let.

Kandidati mora imeti veselje do kovinske stroke; biti mora duševno in telesno sposoben za izbrani poklic, in biti pripravljen, da se zaposli po končanem šolanju v Strojni tovarni Trbovlje vsaj 3 leta.

Kandidat mora pri vpisu predložiti naslednje:

- a) lastnorodno napisano prošnjo, kolkovano s 50 din drž. takse;
- b) rojstni list;
- c) zaključno šolsko spričevalo;
- d) mnenje osnovne šole o sposobnosti in nagajenosti kandidata;
- e) potrdilo o premoženjskem stanju;
- f) zdravniško spričevalo, da je sposoben za poklic v kovinski stroki.

Kandidati bodo opravljali sprejemne izpite iz slovenščine, matematike in psihološko praktične preizkušnje.

V času šolanja sprejemajo učenci redne in izredne nagrade po učnem uspehu, in sicer:

- I. letnik od 2500 do 3500 din;
- II. letnik od 3000 do 5100 din;
- III. letnik od 3500 do 6400 din.

Pouk je teoretičen in praktičen ter traja 3 leta. Po uspešno končanem šolanju dobi absolvent naziv kvalificiranega delavca kovinske stroke.

Za kandidate, ki nimajo popolne osemetke, bo šola organizirala posebni pripravljalni tečaj.

Kandidat se lahko vpiše osebno ali pa pošlje prošnjo z vsemi pripadajočimi dokumenti po pošti. Nekolkovanih prosenj in smolnih brez potrebnih dokumentov na hrbno upokitev in se bodo smatrali, kot da se kandidat ni vpišal.

Za otroke padlih borcev NOV je priložiti potrdilo organizacije Zveze borcev NOV.

Redni vpis je od 1. junija do 31. julija. Naknadni vpis pa od 20. do 26. avgusta.

Šola nima svojega internata in pridejo v počitnice za vpis samo kandidati, ki imajo domačo oskrbo. Prednost pri vpisu z enakimi sprejemnimi pogoji imajo otroci padlih borcev NOV.

Vse nadaljnje informacije v zvezi z vpisom ali šolanjem daje Uprava šole Trbovlje, Novi dom 60, telefon št. 80-213.

utemeljeno. — Henrik Medved, Hrastnik.

Predklicem izgubljenega zdravstveno izkaznico št. 583104 na ime Roman GRILC, Bevkovo št. 3, Trbovlje.

OPOZORILO!

Opozorjamo, da bomo proti vsakomur, kdor bo širil lažnive in obrekljive besede proti tragično preminuli hčerki Olgi Omerza in njeni družini, strogo sodnijsko postopali.

Družina Omerza

KINO

»Delavski dom v Trbovljah«:

- 8. junija slovaški film »POSLEDNJA VRNITEV«;
- 9. do 12. junija nemški barvni film »KRALJ CARDASA«;
- 13. do 15. junija nemški barvni film »OD ALJASKE DO MEKSIKA«.

»Svoboda — Trbovlje II.«:

- 9. do 12. junija ameriški barvni CS film »MACKA NA PLOČVINASTI STREHI«;
- 13. in 14. junija poljski film »TVA HOCE SPATI«.

»Svoboda — Zasavje v Trbovljah«:

- 9. do 12. junija ameriški barvni CS film »VIDELI SE BOMO V LAS VEGASU«;
- 13. in 14. junija jugoslovanski film »DOBRI STARI PIANINO«.

»Svoboda II.« v Hrastniku:

- 8. junija italijanski film »PRIJATELJ GANGSTERJEV«;
- 9. junija ameriški barvni CS film »TRAPEZ«;
- 10. do 12. junija ameriški barvni CS film »SEDMO SINBADOVO POTOVANJE«;
- 14. do 15. junija ameriški film »ZLATA TROBENJA«.

RADIO

ČETRTEK, 8. junija 1961

8.35 Poje Ljubljanski oktet; 10.15 5 popevkami po svetu; 12.00 Ansambel Srečka Dražila igra narodne naprave; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Viktor Repanšek: Odstranimo pravočasno viretočne grme krompirjevih nasadov; 13.30 Od tu in tam; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Zbavni zbor; 17.15 45 minut turizma in melodi; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Četrtek večer domačih pesni in napevov.

PETEK, 9. junija 1961

9.20 Črnske duhovne pesmi; 10.35 Zvočna mavrice; 11.40 Majhni ansambli;

RAZPIS

Razpisna komisija pri Industrijski kovinarski šoli Strojne tovarne Trbovlje objavlja natečaj za vpis v oddelke čistočinske Industrijske kovinarske šole STT Trbovlje za odrasle za šolsko leto 1961/62.

Pogoji: popolna osemetka in 3-letna zaposlitev kot polkvalificirani delavec.

Kandidati naj v razpisnem roku od 1. do 15. junija dostavijo na upravo Industrijske kovinarske šole STT Trbovlje pisane prošnje, kolkovane s 50 din državne takse;

zadnje šolsko spričevalo;

potrdilo o polkvalifikaciji in triletni zaposlitvi;

pisemno izjavo (osebno ali gospodarske organizacije) o plačevanju šolnine.

Priloge: pouka je 5. septembra.

Vse nadaljnje informacije v zvezi z vpisom ali šolanjem daje Uprava šole, Trbovlje, Novi dom 60, telefon št. 80-213.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Industrijski kovinarski šoli STT Trbovlje objavlja natečaj za vpis učencev v I. letnik v šolskem letu 1961/62. Šola bo sprejela 60 učencev.

Pogoji: Dokončana osemetka, oziroma šest razredov osnovne šole, starost največ 18 let.

Kandidati mora imeti veselje do kovinske stroke; biti mora duševno in telesno sposoben za izbrani poklic, in biti pripravljen, da se zaposli po končanem šolanju v Strojni tovarni Trbovlje vsaj 3 leta.

Kandidat mora pri vpisu predložiti naslednje:

- a) lastnorodno napisano prošnjo, kolkovano s 50 din drž. takse;
- b) rojstni list;
- c) zaključno šolsko spričevalo;
- d) mnenje osnovne šole o sposobnosti in nagajenosti kandidata;
- e) potrdilo o premoženjskem stanju;
- f) zdravniško spričevalo, da je sposoben za poklic v kovinski stroki.

Kandidati bodo opravljali sprejemne izpite iz slovenščine, matematike in psihološko praktične preizkušnje.

V času šolanja sprejemajo učenci redne in izredne nagrade po učnem uspehu, in sicer:

- I. letnik od 2500 do 3500 din;
- II. letnik od 3000 do 5100 din;
- III. letnik od 3500 do 6400 din.

Pouk je teoretičen in praktičen ter traja 3 leta. Po uspešno končanem šolanju dobi absolvent naziv kvalificiranega delavca kovinske stroke.

Za kandidate, ki nimajo popolne osemetke, bo šola organizirala posebni pripravljalni tečaj.

Kandidat se lahko vpiše osebno ali pa pošlje prošnjo z vsemi pripadajočimi dokumenti po pošti. Nekolkovanih prosenj in smolnih brez potrebnih dokumentov na hrbno upokitev in se bodo smatrali, kot da se kandidat ni vpišal.

Za otroke padlih borcev NOV je priložiti potrdilo organizacije Zveze borcev NOV.

Redni vpis je od 1. junija do 31. julija. Naknadni vpis pa od 20. do 26. avgusta.

Šola nima svojega internata in pridejo v počitnice za vpis samo kandidati, ki imajo domačo oskrbo. Prednost pri vpisu z enakimi sprejemnimi pogoji imajo otroci padlih borcev NOV.

Vse nadaljnje informacije v zvezi z vpisom ali šolanjem daje Uprava šole Trbovlje, Novi dom 60, telefon št. 80-213.

12.00 Ciril Pregelj: Narodne v priredbi za glas in klavir; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jana Pintar: Potvorbe in preizkušnja vina; 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja; 13.45 Majhen koncert Slovenskega oktet; 18.00 Spomini maršala Tita na začetek vstaje; 20.00 Kvintet Jožeta Kampla; 20.15 Tedenski zunanje politični pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 10. junija 1961

9.25 Ali vam ugaja? 10.55 Dve ameriški popevki; 11.30 Pionirski tednik; 12.00 Kvintet bratov Pionirski; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Babič: Proizvodnja sortnega medu; 12.25 Zbaven opoldanskega spored; 13.30 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starša; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Radi bi vas zabavali; 18.00 Jeskovi pogovori; 18.30 Pozdrav z gora; 21.00 Za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 11. junija 1961

8.00 Mladinska radijska igra — Rosanda Šajko: Paček — pisalček; 9.45 Partizanske in množične pesmi; 10.00 Še pomnite, tovariši... Hinko Brežič: Oki; Pred ofenzivo; 10.30 Lepe melodije; 11.30 Nedeljska reportaža; 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I; 13.30 Za našo vas; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 15.30 Melodije, ki jih radi poslušate; 16.00 Hromeska tega tedna — Zarka Petan; Zamenjava; 16.20 Vedri zvoki; 16.40 Peli so jih mali moji; 17.00 Za nedeljsko popoldne; 18.25 Okroglo narodne in domače; 20.05 Z zabavnimi melodijami v novi temni; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku.

PONEDELJEK, 12. junija 1961

8.40 Sovjetska zabavna glasba; 10.15 Zabavni intermezzo; 11.30 Za otroke; 12.00 Venček slovenskih narodnih pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. France Vardjan: Pridelovanje plovkov; 12.45 Trije samospevi Ivana Zajca; 13.50 Zbavni potpuri; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 18.00 Športni tednik; 18.50 Človek in zdravje; 20.00 Glasbeni varieté.

TROBVLJE

12.00 Venček slovenskih narodnih pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Dolfo Cizej: O krmiljenju govedi v poletju; 12.25 Od polke do cnyasa; 12.45 Poje Korotki akademski oktet; 14.05 Za šolarje — Čudežno zdravilo; 16.00 Izbrali smo za vas; 18.00 Iz naših kolektivov; 20.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Skoberneja.

SREDA, 14. junija 1961

9.15 Trikrat petnajst; 11.30 Za cilbave; 12.00 Veseli planjari nas pozdravljajo; 12.25 Zbaven opoldanskega spored; 14.05 Za šolarje — Temna hiša; 16.00 Koncert po željah poslušalcev; 17.30 Poje Yves Montand; 18.45 Jazz na koncertnem odru; 18.45 Orgle in orglice; 22.15 Zaplešite z nami!

GIBANJE PROBUVALSTVA

TRBOVLJE

Rojstva: Jagica Vidovič, Trbovlje — hčerko; Franciška Lavrač, Zagorje — sina; Ana Klančar, Hrastnik — hčerko; Nevenka Ranžiger, Zagorje — hčerko; Franciška Močilar, Trbovlje — sina; Pavla Skopar, Podkum — hčerko; Alojzija Klančar, Zagorje — hčerko; Frida Brtan, Trbovlje — sina; Mihaela Tušek, Trbovlje — sina; Ivana Zibret, Trbovlje — sina; Ana Prešek, Trbovlje — hčerko.

Poroke: Anton Murn, ključavničar, Trbovlje, in Berta Molnar, kurirka, Trbovlje; Ladislav Frelih, rudar, Trbovlje, in Marija Širovnik, kuh. pomočnica, Trbovlje.

Smrti: Ivan Rupnik, ključavničar, Trbovlje — star 34 let; Franc Mastnak, rudar, Trbovlje — star 41 let; Viktor Marcon, rudar, Trbovlje — star 25 let; Boris Zagar, otrok, Trbovlje — star 5 mesecev; Martin Kurnik, upokojenec, Trbovlje.

RAZPIS

Komisija za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi razpisuje za šolsko leto 1961/62 naslednje štipendije:

- 1 štipendijo za študij na VPS — kemija, biologija,
- 1 štipendijo za študij na VPS — zgodovina, zemljepis,
- 3 štipendije za študij na VPS — slovenščina, angleščina,
- 2 štipendiji za študij na VPS — matematika, fizika,
- 1 štipendija za študij na gradbeni srednji šoli,
- 5 štipendij za študij na učiteljski,

Prošnjo, kolkovano z 250 din državne takse, morajo poslati vložiti do 20. avgusta.

K prošnji morajo biti predložene naslednje listine: življenjepis, potrdilo o vpisu v šolo, overjen prepis zadnjega šolskega spričevala, priporočilo mladinske ali druge družbene organizacije.

Prednost pri delitvi štipendij bodo imeli dijaki, ki etanujejo na območju občine Zagorje, ter dijaki in študenti višjih letnikov.

Prošnjo, ki ne bodo kolkovane ali jim ne bodo priložene navedene listine, komisija ne bo obravnavala.

Komisija za štipendije pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi

Atletsko tekmovalje srednjih šol

Dan mladosti so proslavili tudi naši srednješolci, dijaki gimnazije in ESS v Trbovljah, z dvobojem v atletiki na igrišču Rudarja.

V vsaki disciplini so nastopili po štirje tekmovalci.

Rezultati:

MLADINCI: 100 m: Deželak (ESS) 11,2; Drakaler (Gim.) 12,0; 300 m: Deželak (ESS) 38,7; Pavšek (ESS) 40,1; 1000 m: Sere (ESS) 2:48,3; Brvar (Gim.) 2:49,0; skok v daljino: Buneta (Gim.) 5,36 m; Milnarčič (Gim.) 5,24 m; skok v višino: Milnarčič (Gim.) 1,60 m; Florjane (Gim.) 1,55 m; krogla (5 kg): Klenovšek (Gim.) 12,33 m; Golob (ESS) 11,60 m.

MLADINCI: 60 m: Tršek (ESS) 8,2; Solenšek (ESS) 8,5; 400 m: Tršek (ESS) 1:08,5; Zajc (ESS) 1:09,4; skok v daljino: Solenšek (ESS) 4,08 m; Strmijan (Gim.) 4,04 m; skok v višino Golob (ESS) 1,28 m; Zakonjšek in Zahrastnik (obe ESS) 125 cm; krogla (5 kg): Prijatelj (ESS) 10,30 m; Turk (Gim.) 8,95 m; 4 × 100 m: ESS 37,5; Gim. 60 sek.

Športni dogodki v POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

V počastitev občinskega praznika je bilo športno srečanje, s katerim so tudi športniki proslavili 1. junij.

Rudar: Triglav (Ljubljana) 1:5 (0:3)

V prijateljski nogometni tekmi je enajstletna Triglava z učinkovito in smiselno igro z visokim rezultatom premagala trbovliškega »Rudarja«. Dasi so imeli domači napadalec nekoliko stodoletnih priložnosti, niso znali poslati žoge v vrata gostov. Čeprav je imel »Rudar« rahlje terensko premoč, so gostje z učinkovitimi protinapadi nenehno zviševali rezultat v svojo korist. Edini gol za domačine je dosegel Oprešnik.

V predtekmi je Svoboda Kiso-vec premagala Rudarja B z 1:0 (0:0).

Pomemben športni objekt — nova tribuna

V četrtek popoldne, na dan občinskega praznika, je predsednik občinskega odbora za telosno vzgojo, tov. Karel Rupnik pozdravil vse prisotne in izrazil pomen novega

bovlje — star 67 let; Olga Omerzu, uslužbenka — stara 17 let.

BREZICE

Rojstva: Terezija Meke, Brežice — sina; Rozalija Galperin, Gor. Skopce 36 — sina; Marija Robertšak, Bletno 42 — sina; Daniela Poljšek, Lešnica 10 — sina; Danica Kunel, Gorjane 19 — sina; Elizabeta Zupan, Videm-Krško — sina; Franciška Zakotšek, Pilece 100 — sina; Pavla Pacek, Leskovec 4 — hčerko; Fanika Zobarč, Kostanjevica — hčerko; Viktorija Tadič, Kraj Dolnji 29 — hčerko; Elizabeta Sekoranja, Brežice 85 — hčerko; Nada Jakovina, Brežice — sina; Terezija Škofja, Sp. Stari grad 40 — sina; Stana Lipar, Trška gora 36 — sina; Ana Judež, Brežice 30 — hčerko; Mileva Beldja, Brežice — hčerko; Nevenka Nikar, Brežica 147 — sina.

Poroke: Andrej Podboj, uslužbenec, Ribnica, in Martina Butar, uslužbenka, Krška vas.

Smrti: Jože Volčanšek, ključavničar, Zg. Obrež 33 — star 40 let.

ZAGORJE

Rojstva (na domu) ni bilo.

Poroke: Mihael Lipovšek, rezkar, Podlipovica 10, in Marija Smrkolj, pom. šivilja, Podlipovica 27; Anton Hribar, rudar, Partizanske vrh 4, in Marta Pranjek, gosp. pom., Potočica vas 34.

Smrti: Angela Mohar, roj. Strmijan, gospodinja, Semnik 28; Filip Grčar, upokojenec, Prečna pot 2, Zagorje.

RAZPIS

Komisija za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi razpisuje za šolsko leto 1961/62 naslednje štipendije:

- 1 štipendijo za študij na VPS — kemija, biologija,
- 1 štipendijo za študij na VPS — zgodovina, zemljepis,
- 3 štipendije za študij na VPS — slovenščina, angleščina,
- 2 štipendiji za študij na VPS — matematika, fizika,
- 1 štipendija za študij na gradbeni srednji šoli,
- 5 štipendij za študij na učiteljski,

Prošnjo, kolkovano z 250 din državne takse, morajo poslati vložiti do 20. avgusta.

K prošnji morajo biti predložene naslednje listine: življenjepis, potrdilo o vpisu v šolo, overjen prepis zadnjega šolskega spričevala, priporočilo mladinske ali druge družbene organizacije.

Prednost pri delitvi štipendij bodo imeli dijaki, ki etanujejo na območju občine Zagorje, ter dijaki in študenti višjih letnikov.

Prošnjo, ki ne bodo kolkovane ali jim ne bodo priložene navedene listine, komisija ne bo obravnavala.

Komisija za štipendije pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi

športnega objekta ter poudaril, da je bilo za dograditev tega objekta porabljenih 21 tisoč ur dobrovoljnega dela v skupni vrednosti štirih milijonov dinarjev. Gradnjo tega objekta je finansiral Oblo Trbovlje.

Podpredsednik SD »Rudar« tov. Hohkraut pa je nato predal novi športni objekt svojemu namenu ter se zahvalil vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri gradnji tega objekta.

Praznovanje pomladi v naravi

Vse štiri vzgojno-varstvene ustanove v Trbovljah so minuli teden organizirale za svoje male varovance »Praznovanje pomladi v naravi«. To praznovanje so pripravili na pobudo kolektiva vzgojiteljev. Na Kleku, pri domu »Tončke Čečev« so »poskrbili« 250 paketov s slaščicami, ki so jih morali malčki najti. Da bi jim pa olajšali iskanje, so vse poti zaznamovali s pisanimi trakovi. V otroškem vrčju in smehu so bili kmalu najdeni vsi paketi in dobrote ter malinovce, katerih daril so se malčki zelo razveselili.

Pionirsko strelsko tekmovalje

V počastitev Dneva mladosti in 20-letnice vstaje je Občinski strelski odbor Trbovlje organiziral pionirsko strelsko tekmovalje. Tekmovalje je bilo na pomožnem igrišču SD Rudarja. Vrstni red je sledeč:

1. SD »STT« 244, 2. šola »Ivana Cankarja« 192 krogov, 3. šola »A. Hohkrauta« 153, 4. SD »F. Fakin« 155, 5. šola »Ivana Cankarja« 144, 6. šola »A. Hohkrauta« 138, 7. šola »Ivana Cankarja« 134, 8. šola »A. Hohkrauta« 130, 9. šola »A. Hohkrauta« 126, 10. šola »A. Hohkrauta« 122, 11. šola »A. Hohkrauta« 144, 12. šola »A. Hohkrauta« 109, 13. šola »Ivana Cankarja« 104, 14. šola »A. Hohkrauta« 104, 15. šola »Ivana Cankarja« 101, 16. šola »A. Hohkrauta« 80, 17. šola »Ivana Cankarja« 41 in 18. šola »A. Hohkrauta« 17 krogov.

Prvoplasirana ekipa je dobila za nagrado zračno puško »Slavica« in pet patentnih svinčnikov ter diplomu. Drugoplasirana ekipa je prejela pet naličnih peres in diplomu, tretjeplasirana ekipa pa pet kemičnih svinčnikov in diplomu.

Javni nastop Partizana v Trbovljah

V počastitev občinskega praznika in 20-letnice ljudske vstaje je priredilo društvo Partizan v Trbovljah v soboto javni nastop na letnem telovadšču. Zraven pripadnikov Partizana so nastopili še taborniški člani PVV in vajenci LRS — skupaj 380.

Sporod sportno telovadnega nastopa se je v marsičem spremenilo od domačih tovaršinskih prireditelj. Opaziti je bilo, da se je v dodeljivi zbor Partizana kaj hitro vživel v nove metode dela, ki jih je nakazal I. kongres telosne kulture LRS. Večja pestrost in raznotere razgibane vaje so vsakogar za mladino bolj privlačile kot suhoparne, enolične proste vaje.

Razen prostih vaj in orodne telovadbe so to pot nastopili pionirji in tekmovalni šfeti, in sicer z žogo, klji, medicinko in preoblačenjem majic, taborniški so pokazali svoje veščine v postavljanju in popravljanju šotorov — nove in zelo zanimivo pa je bilo tekmovalje mladincev v premagovanju ovir (poligon), kjer pride do izrazu spretnost, hitrost in moč nastopajočih.

Dobro so izvedli svoje vaje na orodju nadalje člani. Posebno se je odlikoval Trugar, ki je tokrat tudi najtežje prvine izvedel z nečuljivo in brezhitno.

Nastop je bil dobro pripravljen in je potekal po sporedu neoporečno. Na splošno so vsi nastopajoči oddelki pokazali doleden napredek — žal, da zaradi premajhnih propagandnih mnogo ljubiteljev telovadbe tega nastopa ni videlo.

Slavko Gorjup

Slovenska conska nogometna liga

Učinkovita igra — izdatna zmaga

RUDAR: NAFTA 7:1 (3:1)

Ze prve minute igre so pokazale, da so se napadalec Rudarja odločili odnesti čimveč od igre in prikazati velj, hiter in dinamičen nogomet. Sam najdaljši polet igre, stali v prvem polčasu, je pokazal, da so bili napori Rudarja kronani z uspehom.

Sodniku Dobriču iz Ljubljane, ki je odlično opravil nalogo, sta se enajstletni predstavnici v naslednjih postavah: Rudar: Krajšek, Sorl, Deželak, Zibret, Breznikar, Potočar, Jerše, Knaus, Pristav, Hallaglac, Oprešnik.

Nafta: Kuzjan, Bač II, Bač II, Matičič, Varga, Spoljaric, Prendi, Klarič, Branilović, Pintar.

Številca na Rudarja: 3, 19, in 35. minutu Knaus, v 13, 33, 72, in 90. mi-

nuti Hallaglac; za nafto: v 41. minuti Branilović.

Ze v 3. minuti je Hallaglac lepo poslužil Knausa, ki je z glavo porinil žogo v vrata gostov. V 13. minuti je pa Hallaglac dobil tep predloček od Potočarja, umiril žogo in s kakih petnajst metrov ostro streljal v levi spodnji kot. Le šest minut zatem je Oprešnik izvedel kot; žoga je pristala na Knausovi nogi in ta jo je z lahkoto potisnil v gol. Ni bilo potrebno dolgo čakati in še je Hallaglac v 33. minuti povisil rezultat na 4:0. Obramba gostov je z velikim trudom in požrtvovalnostjo skušala odstraniti nevarne napade domačinov. Toda vsi napori so bili zaman. V 39. minuti je branilec Deželak predri do samega gola gostov in lepo podal žogo Knausu — 5:0 za Rudarja. V 41. minuti je pa napadalec gostov Branilović ušel obrambi domačinov in dosegel častni gol.

V drugem delu igre je napad Rudarja zelo popustil. Napadi niso bili več tako učinkoviti kot v prvem polčasu. Igra se je prenesla na polovico igrišča. Šele v 72. minuti je Hallaglac ponovno potresel mrežo gostov. V zadnjih petih minutah igre so skušali napadalec Rudarja povečati rezultat. Toda zaradi slabega padajanja so se gostje večkrat dokopali do žoge in včasih ogrožili vrata domačinov. V 90. minuti je Hallaglac postavil končni rezultat.

Zaradi neprizadevnosti so napadalec Rudarja pripravili več izredno lepih priložnosti za povečanje rezultata. In če bi v drugem delu igre pokazali in uporabili vsaj malo tistega, kar so pokazali v prvem polčasu, bi bil rezultat vsekakor veliko večji.

V predtekmi so mladinci Rudarja z lepo in smiselno igro premagali sovratnike Kovinarja z 1:0 (1:0).

Rep. rokometna liga

KRM: RUDAR 17:10 (7:4)

Ekipa Rudarja je v nedeljo gostovala v Ljubljani. Kljub temu, da so odšli v Ljubljano s precejšnjimi upi na zmago, so se vrnili domov s polnim košem golov. Nedeljska tekma je bila odlična za uvrstitve na lestvici. Z nedeljskim porazom so se rokometisti Rudarja uvrstili za sedaj na peto mesto.

V prvem delu igre so se gostje kar uspešno upirali boljši ekipi domačinov. Dobra obramba in hitri protinapadi niso dovoljevali domačinom, da bi se z večjo razliko zaključili prvi polčas. Toda v drugem polčasu je mralo moštvo Rudarja preiti v obrambo, da bi vsaj delno onemogočilo razpoloženim strelcem Krma nenehno večanje rezultata. Medtem se je bilo moštvo Rudarja v prvem polčasu enakovredno nasprotnik. Je v drugem delu tekme tako popustilo, da so domačini prevzeli pobudo popolnoma v svoje roke.

Mladost na zatožni klopi

Mednarodni kongres za družbeno obrambo, ki je bil te dni v Beogradu in na katerem so sodelovali delegati 22 držav — znani pravniki, psihologi in kriminologi — je sprejel vrsto važnih sklepov, ki jih ocenjujejo kot zelo pomembne. Strokovnjaki iz dežel z različno družbeno ureditvijo in zakonodajo so se sporazumeli, da mladim polnoletnikom, storilecem kaznivih dejanj (med 18. in 25. letom), ki so bili do sedaj popolnoma izenačeni z odraslimi, nudijo posebno vzgojno pomoč, ne pa rigorozno kazni.

Strokovnjaki, ki so sodelovali v razpravi, so naštevali številne podatke o vzrokih mladinskega kriminala.

TATOVNI KOLES

V Franciji 80 % mladoletnih storilcev kaznivih dejanj nikoli ne postane družben problem. Samo 20 odstotkov kaznovanih mladoletnikov postanejo v poznejših letih hudodelci. Tatvine so najpogostejši prestopki mladit, da bi se tako maščevali nad tistimi, ki so jim zoprni. V zadnjem času je vse več tatvin avtomobilov. Ta vrsta zabave postaja vse bolj nevarna — kar dokazujejo številke prometnih nesreč. Umore zagrešijo mladoletniki le izjemno zaradi nesrečnega slučaja ali nepazljivosti. — Mladina, ki predstavlja »družbeno zlo« se v razvitih zahodnih državah zbira pod plaščem »huliganstva«, ker se tako v skupinah potutijo močnejši.

UMORI V RIMU

V Italiji hitra industrializacija privablja kmečko mladino, ki se v mestih brez nadzorstva staršev izpridi. To je značilno predvsem za Severno Italijo, kjer imamo veliko sezonske delovne sile z Juga. V zadnjih letih so kazniva dejanja mlajših polnoletnikov vse težja. Samo na področju mesta Rima smo imeli lansko leto 5 umorov in 7 poskusov umorov, ki so jih zakrivil mladi ljudje. Mladi polnoletniki so napravili 70 odstotkov vseh nasilij. Opažajo, da se v tridesetih letih ti ljudje umirijo in uravnotežijo.

Večina storilcev raznih zločinov izhaja iz nestabilnih družin. Mladoletniki pa ne predstavljajo večjega zla. Družinske vezi so v Italiji še zelo močne in majhno je število zapuščene mladine. Zanimivo je dejstvo, da lahko samo 10 odstotkov storilcev kaznivih dejanj zasledimo med žensko mladino.

V Rimu mladi dnevno ukradejo do 50 tujih avtomobilov in jih po vožnji pustijo v drugih predelih mesta.

Na klarinet igra profesor Miha Guzek

UNIVERZA ZA STARŠE

Na Poljskem mladina ne dela večjih prekrškov. V mlajših letih so pogoste manjše tatvine. Težje kazenske prestopke napravijo mladi ljudje v šestnajstem in sedemnajstem letu.

Strokovnjaki so na Poljskem razdelili družine, iz katerih prihajajo storilci v dve skupini. V prvo skupino prištevajo demoralizirane družine (v katerih vlada razdor in pijančevanje) in takšne, kjer je prišlo do razveze zakonske zveze.

V DEŽELI JUTRA

Na Japonskem oblike mladinskega kriminala naraščajo. Število ljudi je v zadnjih letih dvakratno naraslo. Vzroki so bili v začetku posledice vojne, slabe ekonomske razmere in neresen stanovanjski problem v mestih, ki se naglo širijo. Danes se v zboljšanih življenjskih razmerah na Japonskem javljajo nove oblike kriminala. — Mladi ljudje so organizirani v bandah, ki jim stojijo na čelu navadno najspretnjši, najbogatejši in najinteligentnejši fantje. Najbolj pogosto kradejo in povzročajo druga nasilja, v zadnjem času pa je precej tudi že umorov. Tako je znan umor sedemnajstletnega fanta, ki ga je napravil nad znanim političarjem Asanumom.

ONSTRAN ATLANTIKA

V zadnjih letih število kaznivih dejanj, ki jih zagreše mladoletniki, v ZDA hitro raste. Od vseh tatvin avtomobilov jih izvrše dve tretjini mladoletniki. Mladi so povzročitelji polovice vseh tatvin in vlovov. Skupina mladoletnikov tega ne dela iz koristiljublja, ampak zgolj zaradi zabave. Petina kaznivih dejanj, ki jih zagreše mladoletniki, odpade na dekleta.

Za preprečevanje mladinskega kriminala poznajo v Ameriki dvojne mere: preventivne in vzgojne postopke. Preventivne mere obsegajo neposredno delo z mladino, nadzorstvo nad raznimi vrstami športa in zabave. V vzgojnem postopku pa so važne: tehnika diagnoze, psihološki testi in razgovori s psihiatri.

Japonke in enakopravnost

Japonke se od leta 1946 vedno bolj vključujejo v javno življenje. Voliti smejo z 20 leti, smejo udi delovati in upravljati premoženje. Za delo dobijo enako plačilo kot moški in danes jih dela zunaj nekako 40 procentov. Nereseno pa je še vprašanje družinskega življenja in ženiniga položaja v hiši, posebno na podeželju. Ministrstvo za delo ima poseben oddelček za žensko delo, razen tega pa obstaja še samostojen urad za ženske in mladoletne; na čelu obeh ustanov so ženske.

V drugi skupini so družine z objektivno dobrimi pogoji za razvoj. Na splošno pa zakoni, ki so bili lahkomišelnost sklenjeni, predstavljajo velik družbeni problem.

Med storilci kaznivih dejanj so fantje v veliki večini. Dekleta, ki se bavijo s prostitucijo, pa ne odgovarjajo pred zakonom.

Tradicionalni letošnji sprevid maturantov v Trbovljah bi bil drugače kar v redu. Toda vsi so bili mnenja, da bi ga lahko preložili za dan kasneje, ne pa na isti dan, ko smo v Trbovljah spremlili na zadnji poti dva ponesrečena rudarja. — V bodoče bi bilo treba tudi na to misliti!

Denar, denar, denar...

(Podobnost je slučajna)

Se preden se je dodobra razgledala po prostoru, kjer je bil sklican sestanek organizacije, ki združuje naše borce, invalide in vdove, je že bila pri njej tovarišica z belečko v roki in hitela: »Najprej bova medve obračunali.« Malo časa je iskala po zapisnikih in pregledovala seznam članov ter nadaljevala: »Aha, te že imam: 160 din če bi mi dala, prosim. Za članarino. Kar za vse leto bi te prošila, da bo potem mir za nekaj časa.«

Poiskala je po denarnici, znanke po klopeth so se pa šale, češ da mora najprej plačati vstopnino. — Njej pa ni bilo, ne vem koliko za šale. Nekoliko čuden se ji je zdel za uvod v obvezen sestanek z važnim dnevnim redom.

Sedla je in tu pa tam kakšno rekla s sosedo. Razred se je silno počasi polnil. Ko je bilo že precej minut čez napovedan čas, je sestanek vendarle začel dobivati konkretnije oblike. Od nekdaj je prišlo predsedstvo in se celo nekdo z občine je bil med njimi.

Razred je utihnil, govornik se

je odkašljal in vse navzoče pozdravil (med pozdravljanjem je pri vratih zvenetel drobiž, kar pa ni nikogar posebno motilo).

»Prehajam na prvo točko dnevnega reda,« — je začel. »Naša organizacija misli v bližnji bodočnosti kupiti zastavo. Zanj pa potrebujemo denar. Mislim, da bi najprej uredili to stvar z denarjem in vas zato vprašam, ki ste tukaj zbrani oziroma zbrane v tako lepo številu, katera bi bila priporočljiva za zastavo odrediti nekaj stotakov...«

Razred je utihnil in tudi zvočnikanje z drobižem je prenehalo. Nekdo se je odkašljal, druga je podrsala z nogo, tretji se je zavrtel v tla, nekim je pa skoraj zmanjkalo sape. Na vse je leglo nekaj mučnega, kovinskega. Nihče se ni oglašil in sestanek je grozil katastrofo.

Končno je ostal tisti z občine, pogledal po navzočih in obšil s pogledom predsedstvo ter dejal: »Mislim, da denar ni tisto, zaradi česar smo se zbrali. Izčrpajte prej pomembnejše točke dnevnega reda...«

Ina Rittler:

14

Njena usoda

Hudi časi, ki so že bili za njo in ki so popolnoma na glavo postavili vrednotenje vseh stvari, so zapustili tudi v mišljenju in čustvovanju gospe Felicite globoke sledove. Kaj pomeni danes denar — kaj posestvo? Ona je sedaj vedela, kako hitro lahko vse zgubiš. Važen je postal samo še človek — in ali bi njen sin lahko dobil kje boljše ženo kot dekletke, ki se je v življenju tako obneslo kot Silka?

Ko bi je vsaj glava ne bolela tako strašno. Ko je vstopila v salon, se je še kar dobro počutila, sedaj pa so bili njeni udi težki kakor svinec. Čutila je, kako se je polasča strašna utrujenost.

Kako lepo bi bilo, če bi zdajle lahko zaprla oči in se predala utrujenosti. Toda sedaj ni bilo časa, da bi zaspala. Rüdiger je potreboval, pomagati mu mora iz njegove stiske, da se otrese ali reši problem, ki je močnejši kot on.

»Ti... bi moral...« Kaj je že hotela reči? Stara žena je čisto pozabila, kaj je fantu hotela prosi. Celo nanj je pozabila.

Njena glava je ležala ohlapno v naslonjalu stola, roke so ji pa počivale v naročju.

»Mama! Stara žena je slišala, kakor da jo od daleč nekdo kliče. Bil je glas, ki bi ji lahko še pomagal in ji vili nekaj energije.«

»Tako trudna sem,« je šepnila. Hotela je to povedati glasneje, toda tudi jezik ji je odpovedal. Samo nerazumljivo jecanje je bilo vse, kar je lahko spravila iz sebe.

Rüdiger je stal sklonjen čez njo. Sedaj je opazil, da rdečica na njenem obrazu ni bila barva zdravega človeka, pač pa znamenje hude vročine, ki kuha materino telo.

Vzdignil jo je, da je slonela na njegovih prstih.

»Kako lahka je,« je dejal nežno sam pri sebi.

»Pokličite takoj zdravnika, toda hitro,« je zaklical kuharica, ki je prav tedaj odprla kuhinjska vrata, ko je mimo nje nesel svojo mater.

»Sveita Marija,« je vsa preplaščena zastokala kuharica. Zdravila je v sapi k telefonu in rotila hišnega zdravnika, naj takoj pride.

Gospa Felicita niti opazila ni, kako občirno in nežno jo je sin položil v posteljo in kako zaskrbljeno je opazoval njen rdeč obraz. Fant se ni slutil za katero boleznijo je zbolela njegova mati, toda zdravnik je vedel to skoraj za gotovo, ko je bolnico pogledal v obraz. In ko ji je z žlico odprl usta, si je bil povsem na jasnem: jezik bolnice je imel barvo, kakor da bi ga kdo polil z malinovim sokom...

»Vse kaže, da je vaša gospa mama zbolela za škrlatinko,«

»Škrlatinka? To vendar ni mogoče...«

Zdravnik je nerodno zapiral svojo ročno torbico, ki jo je postavil na tla. »Takoj bom telefoniral v bolnišnico,« je dejal, »mogoče je tamkaj še kakšna postelja prosta.«

»Kaj je res tako hudo?« je Rüdiger vprašal ves prepaden. S praznimi, brezizraznimi očmi je gledal zdravnika. Toda ni ga videl. Pred njim je stala samo neka pošast, blazen strah, da bi izgubil mater.

Da, njegova mati je bila dobi duh hlaše, dobi duh njegovega mladega življenja, vedno tako zdrava in vesela. Ni se mogel spomniti, da bi kdaj v življenju videl mater bolno. Sedaj pa ga je ta nesreča zadelo še toliko bolj, ker je vedel, da je mati v smrtni nevarnosti. Zgrudil se je na posteljo in gledal vročeni obraz matere.

Zdravnik je že davno odšel, hišna se je pa zadrževala v ozadju sobe, da pomaga. Zdravnik ji je namreč naročil, naj bolnico vsake pol ure menja obkladke na vratu, kar je seveda veselo dejala.

»Se nocoj vam bom poslal bolniško sestro,« je objubil, »dolej pa morate sami izmenjavati bolnični obkladke.«

Ona je vsakokrat plašno pogledala Rüdigerja, ki se ni premaknil iz sove. Spemala je bolnici z vratu vlažen, segret obkladek in ga potopila v vodo, da

ga spet položil na vrat.

Fantov obraz je bil, kakor da bi ga kdo izklesal iz kamna — v njegovi notranjosti pa je bilo vse puisto in prazno. Ničesar ni mogel misliti, samo molil je. Ponavljal je vedno ene in iste besede, saj se drugih ni spomnil. »Ljubi bog, daj, da mati spet kmalu ozdravi...«

Neki moški mu je položil roko na ramo, ga odmaknil, tako da je lahko sam sedel.

Bil je oče.

Obraz, ki je bil podoben njegovemu. Oči so bile ugašle, ustnice stisnjene, napete mišice na obrazu so pa razodevale njegovo silno voljo.

Molče sta sedela v sobi.

Bolniška sestra je prišla. Bila je starejša, izkušena ženska, ki je oba moška prosila, naj se umakneta, ker grozi nevarnost, da se nalezejo bolezn. Toda oba moška sta stala tamkaj kot dva nepremakljiva kipa.

Imela sta ušesa, toda nista slišala, imela sta oči, toda njune oči so videle samo ljubljeno obraz matere.

Bolniška sestra se je udala. Bila je dolga noč za vse prebivalce grajske hiše. Tudi služinčad se ni mogla pomiriti. Vsi so sedeli molče v jedilnici.

V spalnici je pa težko dihala stara gospa in hropla. Zdravnik se je vrnil in sedel v ozadju sove na nekem stolu. Tudi on ni vedel drugega storiti, kot molčati in čakati.

Sivo jutro je spet vstalo in oznanjalo nov dan. Veter je butal ob polknece na oknih, ki so jih pozabili zvečer zapreti.

Gospa Felicita je še vedno ležala z zaprtimi očmi. V tej dolgi noči je postal njen obraz čisto ozek. Bil je kakor obraz kakšnega otroka, le da so ga kazile gube okrog oči.

15.

Silka ni vedela prav nič, kaj se je na gradu zgodilo, ko je popoldne ob običajni uri prišla na grajsko dvorščico in svojega konja privezala pred Hansenovo hišo.

Nikogar ni videla na dvorščici. To je bilo sicer

20 LET REVOLUCIJE

JOZE ŠTOK — KOROTAN

Tja, kjer razsaja Gestapo

Prvi februar leta 1944. Moravska dolina je ždela v beli zimski tišini, le burja je kdaj pa kdaj zatulila, da so bolešno zaškrpale ledene šipe. S streh so visele debele ledene sveče. Bela snežna odeja se je lesketala v žarkih medlega sonca, ki pa te ni moglo ogreti, če si bil slabo oblečen.

Tisti dan smo se zatekli v eno izmed skromnih hiš vasiče Gorčane pri Pečeh. Prišli smo na sestanek: člani VOS za severno Slovenijo, Rudi Knez-Silas, Martin Zupančič-Medved in jaz. Stisnili smo se okrog peči in se zapicili v živahen pogovor o borbah Slandrove brigade, zlasti pa o borbi na Tomanovi planini, kjer smo ujeli nemškega hauptmana in očistili brigado vrinjenih gestapovcev.

»Zdaj jih boš pa lahko lovil po Revirjih,« mi je segel v besedo Zoran in me zagonečno pogledal izpod čela.

»Kaj hočete z menoj v Revirjih?«

»Poslali te bomo tja k Antonesku,« je odvrnila vitka Lena.

Torej v Revirje... Treba se bo ločiti od tovarišev, s katerimi sem preživel toliko hudih in lepih dni. Začeti bo treba znova. Tako zahteva Partija, tako zahteva vodstvo.

Težko bo, toda vselej sta zmagali trdna zavest in želena volja, in tudi zdaj bosta zmagali.

Revirji jedijo in kličejo na pomoč. Tam razsaja Gestapo, tam so raztrganci. Pojdimo tja in raztrgajmo njihove umazane mreže, da bo spet posijalo sonce v revirsko naselja!

Drugi dan zvečer se je pomikala proti Čemšenjski planini majhna partizanska kolona. To je bila Silasova patrulja, ki sva se ji bila pridružila tudi Medved in jaz. Medved je s svojimi tovariši razjela na Kozjansko z isto nalogo, kakor jaz v rudarske Revirje.

Noč je bila sveža, po nebu je plaval mesec. Skrbno smo se izogibali vasi in čistini, da ne bi padli v kakšne sovražne klesče. Vodil nas je kurir TV stanice. In ko je ta v globokem snegu opčel, je stopil na čelo Medved. V hoji je bil pa urnejši od medveda; komaj smo mu sledili.

Tam pod Čemšenjsko planino smo danili. Pod noč pa naprej! Ze smo bili v znožju Mrzlice. V dolini so mežikale luči. Tam so Revirji! Trbovlje! Tam živijo naši rudarji; globoko pod zemljo se bore za borne kose kruha. Tam se šopiri črni Gestapo, tam ujedave pijavke pijejo našo kri!

Na Kalu je grobno tišina nenadoma presekala oster klic Antoneska, ki se je z Maljem vračal iz Trbovelj:

»Stoj! Kdo tam?«

In že smo si radostnih lic hiteli naproti. Po dolgem času sem zopet srečal znanega Trboveljčana, to je bil Tone Vratanar-Antonesko, partizanski borec od julija 1941. Najin pogovor se je takoj zasukal okrog jedra naloge, ki nam je bilo poverilo vodstvo: ustvariti moramo udarno partizansko enoto, ki bo Svabom in raztrgancem zaigrala na take pote, o kakršnih se jim doslej še sanjalo ni!

V bližini kapelice na Kalu smo se ustavili pri borni domačiji Funkel, kamer so nam kurirji TV stanice prinesli pošto z Kozjanskega. Ob medli bateriji je tovariš Silas prečital pismo.

»Torej, kako je?« ga je vprašal Antonesko. »Ali moramo tudi mi odrediti na Kozjansko?«

»Zdaj se ne!« je odgovoril po dolgem razmišljanju. Potem smo zavili v Rečico, kjer smo v Marinkovi hiši, prislonjeni v sirmi breg, danili. Dobrosrečna Pepca, nas je prijazno sprejela in pogostila.

Tovariš Silas je pripovedoval, da se XIV. divizija NOV in PO Jugoslavije prebija čez Hrvaško na Stajersko. Takrat smo pričakovali, da bo šla čez Kozjansko; med Zidanim mostom in Celjem prešla Savinjo ter čez Revirje odšla v Savinjsko dolino. Naša naloga je bila, da ji gremo naproti in jo kot vodilci peljemo na Stajersko. Sklenili smo, da bo odšel Silas s svojo patruljo na Kozjansko, kjer bo navezal stik z divizijo, Antoneskova patrulja pa bo čakala na desnem bregu Savinje.

Zvečer je Silasova patrulja odrinila proti Kozjanskemu. Z njo je krenila tudi Medvedova trojka.

Da ne bi zapravili časa, nas je sekretar Okrajnega komiteja KPS za teren Hranitelj Maks Jakopič-Jur spremljal v Rečico, kjer smo se pogovarjali s kmeti o naši borbi. Naslednje dni smo obiskali še druge vasi, sovražnikom pa nastavljali zasede in jih izživali z njihovih brigov.

V mraku, 8. februarja, smo se zatekli v Brezno. Po polnoči smo se v Zdobčevem stelniku srečali z Maljem, ki je z Zebjčevega hriba pripeljal novince Matka. Antonesko mu je dal partizansko ime Stejere. Nato smo odrinili na Kozjansko, da bi čim bliže Savinje počakali XIV. divizijo.

(Dalje prihodnjic)

nekaj nenavadnega, vendar ni bilo toliko očito, da bi vznemirilo.

Sile ko je zagledala objokan obraz Grete, mlade žene hlevarja, se je zdrznila.

»Milestijiva gospa...« je ihtela Greta.

Silka se je naslonila na vrata in globoko zajela sape. Nekaj se je zgodilo z gospo Felicito. Bil je moral nekaj hudega.

»Zbolela je,« je nadaljevala Greta. »Škrlatinka.« Silki se je zdelo, da ni dobro slišala. Vzravnila se je, njene oči so gledale mlado, objokano ženo, kot da ne verjamejo, toda Greta je ponovila zdravnikovo diagnozo.

Njeno pripovedovanje je bilo tiho, večkrat pretrgano od ihtenja, vendar je zvenelo kot nekaj očitek. Milestijiva gospa je namreč obiskovala bolno gospo Uršehat, čeprav jo je vsakokrat svarila. A gospa Felicita se je samo smehljala.

Silka je trudno sedla na stol in strmela tja v zid. Tudi Greta je molčala, saj tudi ni mogla še ka jveč reči. Opazila je, da je nepričakovana novica tujo gosposdino tako prizadela, da sama ni mogla verjeti očem.

Ves srd, ki se je polotil nje same kot vse služinčadi v teku noči, je skopnel kot sneg na soncu, ko je gledala prepaden obraz tujke.

Tudi ona ni bila prav nič kriva, saj je sama rekla, naj se gospa Felicita ne izpostavlja nevarnosti po nepotrebnem.

Bilo je za Greto težko, pravilno misliti, kajti v teku noči ji je Terezija vsako drugo uro poročala o poteku bolezni. Nič razveselilnega ni bilo. Vročina je stalno naraščala. Grajska gospa pa je še vedno ležala v globoki nezavesti.

Nihče ni vedel pozneje povedati, kdo je prvi izrekel »strašno obžoltbo.« To prihaja od teh tujcev, od teh ljudi, ki so se tukaj zajedili!

Bile so trde besede, ki je bilo v njih mnogo žalosti, a še več srda.

Tudi Greta sama je sedela v istem prostoru kot vsi ostali, zato se je nje prav tako polastilo sovražstvo proti tujim ljudem, ki je zastrupljalo ozračje in zmigljilo pamet.

(Dalje prihodnjic)